

VÆKST OG VÆKSTVILKÅR I SJÆLLANDSKE KOMMUNER

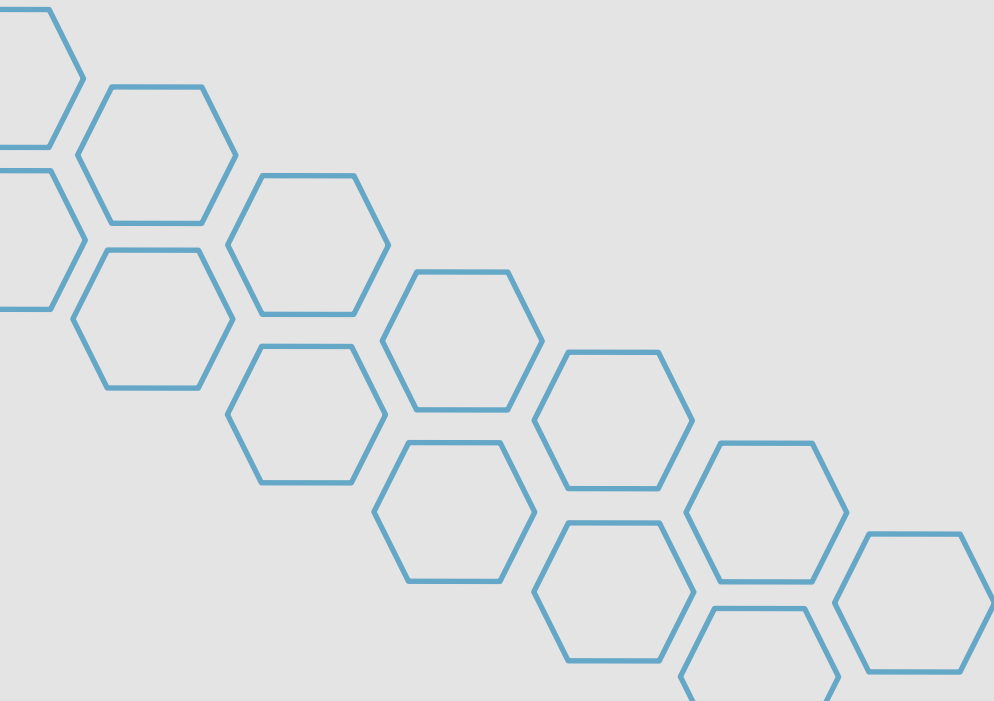
Stevns Kommune 2018

FORORD

Denne rapport præsenterer aktuelle erhvervsrelevante nøgletal for Stevns Kommune. Indikatorerne dækker erhvervmæssige præstationer, der bl.a. vedrører værdiskabelse, produktivitet, antal nye virksomheder, beskæftigelse og eksport i kommunens virksomheder. Rapporten indeholder endvidere relevante nøgletal for de lokale vækstvilkår med fokus på arbejdsmarked, pendling, uddannelse, erhvervsindkomster samt virksomhedernes brug af erhvervs- og innovationsfremme, mv. Rapporten giver et solidt videngrundlag for at styrke og målrette den erhvervspolitiske indsats til gavn for lokal vækst- og erhvervsudvikling.

God læselyst.

INDHOLD

SAMMENFATNING	4
DEL I VÆKST OG ERHVERVSPRÆSTATIONER	6
1 VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET	7
2 ARBEJDSSTEDER OG BESKÆFTIGELSE	11
3 IVÆRKSÆTTERI OG VÆKSTVIRKSOMHEDER	18
4 EKSPORT	23
DEL II VÆKSTVILKÅR OG RAMMEBETINGELSER	27
5 ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING OG PENDLING	28
6 UDDANNELSE	35
7 SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG ERHVERVSINDKOMSTER	38
8 BRUG AF ERHVERVSFREMME	41
9 HVEM TRÆKKER VÆKSTEN?	44

SAMMENFATNING

Stevns Kommune har de senere år oplevet en pæn fremgang i beskæftigelse og værdiskabelse i den private sektor. Siden 2010 er den samlede værdiskabelse øget med godt 5 pct. i kommunen. Fremgangen skyldes bl.a., at flere er kommet i beskæftigelse.

I perioden 2010-17 steg beskæftigelsen med 4 pct. i Stevns Kommune. Beskæftigelsesfremgangen er både trukket af de lokalt og de internationalt konkurrerende erhverv. Mest markant er fremgangen inden for lokalt konkurrerende erhverv – herunder de private servicebrancher, hvor beskæftigelsen i perioden 2010-17 steg med 22 pct.

Erhvervsstrukturen i Stevns er kendetegnet ved mange små virksomheder inden for håndværk, operationel service og bygge & anlæg. 95 pct. af virksomhederne i Stevns Kommune har under ti ansatte, men de små virksomheder tegner sig kun for 61 pct. af den samlede private beskæftigelse. En lille gruppe af større virksomheder med 20+ ansatte tegner sig for en stigende andel af den private beskæftigelse i Stevns Kommune.

Stevns Kommune har siden 2012 oplevet en pæn fremgang i antallet af nye virksomheder. I 2017 er etableringsraten i Stevns Kommune over gennemsnittet for Region Sjælland, og virksomhederne har en pæn overlevelse. Iværksætterne spiller en vigtig rolle for beskæftigelsen i Stevns Kommune. Virksomheder, der er etableret efter 2010, tegner sig i 2017 for lidt over 300 fuldtidsårsværk.

Men generelt skaber iværksættervirksomhederne i Stevns Kommune i mindre omfang nye arbejdspladser sammenlignet med den gennemsnitlige iværksætter i Region Sjælland og på landsplan. Samtidig er andelen af virksomheder med høj vækst væsentligt under landsgennemsnittet.

Antallet af eksporterende virksomheder i Stevns Kommune er steget med 36 pct. fra 2010-17, og andelen af virksomheder med eksport er ge-

nerelt lavere end regionsgennemsnittet. Selvom antallet af eksportende virksomheder er steget, er værdien af eksporten kun steget med knap 7 pct. For hele regionen steg eksportværdien fra 2010-16 med 23 pct.

Stevns Kommune har de senere år oplevet en pæn befolkningstilvækst. I 2017 var den samlede tilvækst på 235 personer. Tilvæksten skyldes en kombination af positiv nettoindvandring og nettotilflytning fra andre kommuner. I takt med nettoindvandringen er andelen af udenlandsk arbejdskraft ansat i kommunens virksomheder steget, men andelen ligger fortsat væsentligt under landsgennemsnittet. I 2017 var 3,4 pct. af de beskæftigede kommunens virksomheder udlændinge.

I Stevns Kommune er 50,1 pct. af befolkningen i arbejdsstyrken. Det er en noget højere andel end for Region Sjælland, hvor det er 48,9 pct. Samtidig er andelen af arbejdsløse noget under regions- og landsgennemsnittet. Størstedelen af arbejdspladserne i Stevns Kommune er besat af folk, der bor i kommunen. Antallet af personer, der pendler ud af kommunen, er meget højere end antallet, der pendler til Stevns for at arbejde. Boligpriserne er stigende og er i dag 13 pct. over niveauet fra 2010.

69 pct. af de beskæftigede i Stevns Kommune har en kompetencegivende uddannelse. Det svarer i store træk til niveauet på regions- og landsplan. Heraf har 43 pct. en erhvervsfaglig uddannelse, hvilket er noget over landsgennemsnittet.

I Stevns Kommune har 4,4 pct. af virksomhederne benyttet regionale eller nationale erhvervsfremmetilbud. Det er en noget højere andel end på regions- og landsplan. Den mere udbredte brug af erhvervsfremme kan primært tilskrives virksomhedernes brug af vækstkortlægning i Væksthuset.

VÆKST OG ERHVERVS- PRÆSTATIONER

1

VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET

2

BESKÆFTIGELSE, VIRKSOMHEDER OG
ARBEJDSPLADSER

3

IVÆRKSÆTTERI OG
VÆKSTVIRKSOMHEDER

4

EKSPORT

1 VÆRDISKABELSE OG PRODUKTIVITET

Der har været fremgang i de private virksomheders værdiskabelse i Stevns Kommune de senere år, men fremgangen har været mindre end på regions- og landsplan. Fremgangen skyldes bl.a. en pæn vækst i beskæftigelsen inden for de private serviceerhverv.

I Stevns Kommune var den samlede værdiskabelse i de private brancher 2,1 mia. kr. i 2016.

Stevns Kommunes andel af højproduktive virksomheder svarer til regions- og landsgennemsnittet, men der er en højere andel af virksomheder med lav produktivitet i Stevns Kommune end i Region Sjælland og hele landet.

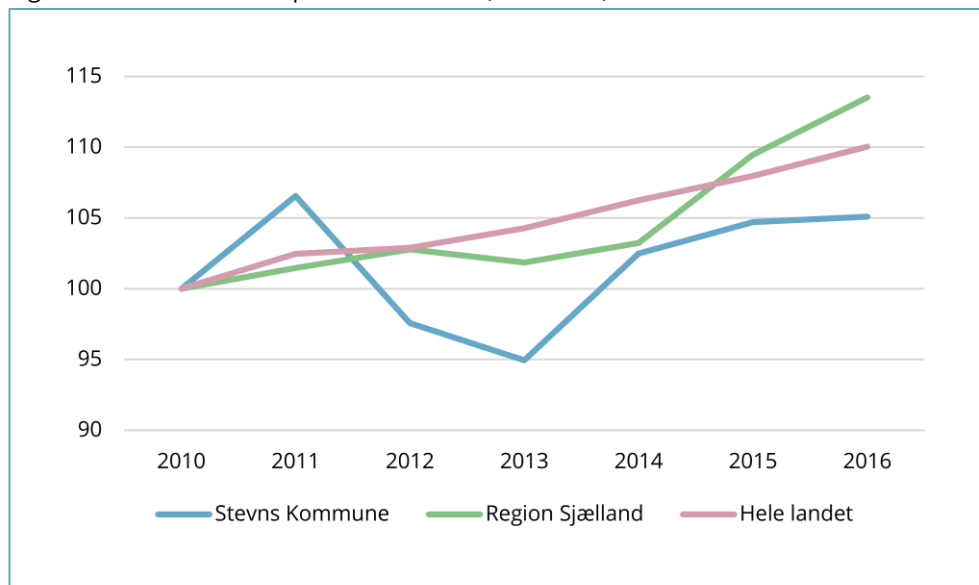
Den samlede værdiskabelse i private brancher er steget **5%** siden 2010 i Stevns Kommune.

21% af virksomhederne i Stevns Kommune er højproduktive. Det er på niveau med Region Sjælland.

Værdiskabelse og produktivitet i den private sektor har stor betydning for Danmarks samlede velstandsudvikling. Værdiskabelsen er et udtryk for den samlede værdi, som bliver skabt af de personer, der arbejder i de lokale virksomheder.

Stevns Kommune har oplevet fremgang i den private sektors værdiskabelse. Det fremgår af figur 1.1, der viser udvikling i værdiskabelsen i private brancher siden 2010 og frem til i dag for hhv. Stevns Kommune, Region Sjælland og hele landet (2010=100).

Figur 1.1 Værdiskabelse i private brancher (2010=100)

Kilde: Sam-K/Line.

Med en samlet værdiskabelse i de private brancher på 2,1 mia. kr. i 2016 er Stevns Kommune en af de mindre erhvervskommuner i Region Sjælland.

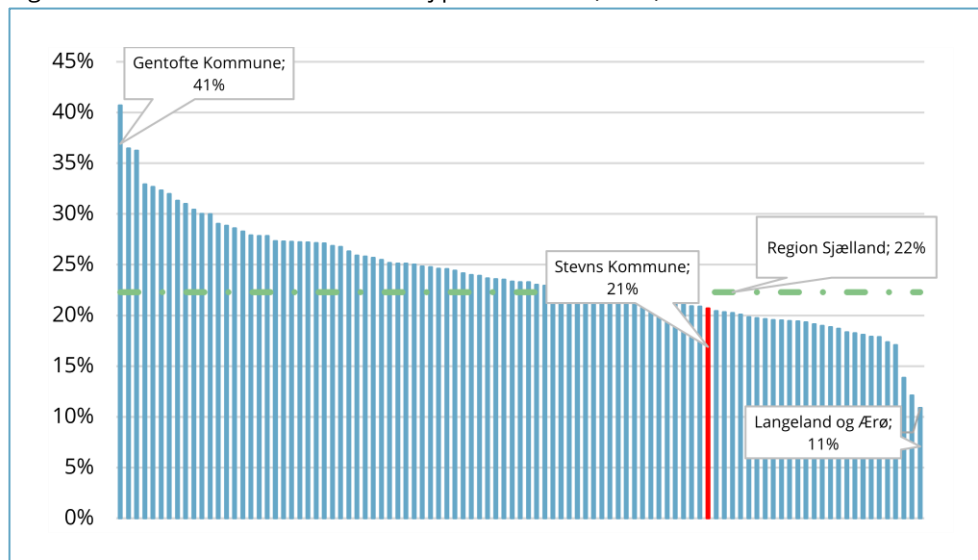
Særligt siden 2013 har der været en pæn vækst i værdiskabelsen, men fremgangen har været mindre end på landsplan. I 2016 er den samlede værdiskabelse i kommunen øget med 5 pct. i forhold til 2010. Til sammenligning har fremgangen på landsplan været ca. 10 pct.

Værdiskabelse kan også opgøres på virksomhedsniveau. I det følgende ses der på andelen af virksomheder med hhv. høj og lav produktivitet.

Virksomheder med høj produktivitet er opgjort som virksomheder, der er blandt de 25 pct. mest produktive i deres branche. Virksomheder med lav produktivitet er virksomheder, der er blandt de 25 pct. mindst produktive inden for deres branche. På landsplan vil der pr. definition altid være 25 pct. højproduktive virksomheder og 25 pct. lavproduktive virksomheder.

Det ses af figur 1.2, der viser andelen af kommunens virksomheder, som er blandt de 25 pct. mest produktive inden for deres branche i Danmark målt som værdiskabelse pr. fuldtidsårsværk.

Figur 1.2 Andel virksomheder med høj produktivitet (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Produktivitet måles som arbejdsproduktivitet (værdiskabelse pr. medarbejder). En virksomhed har høj produktivitet, hvis den er blandt de 25 pct. mest produktive i dens branche.

I Stevns er 21 pct. af virksomhederne højproduktive. Det placerer Stevns Kommune i den nedre del af midterfeltet blandt danske kommuner. Niveaueet er også lidt under gennemsnittet for Region Sjælland, hvor der er 22 pct. højproduktive virksomheder.

Private brancher omfatter alle sektorer eksklusiv offentlig administration, undervisning og sundhed. Udover private virksomheder omfatter det også offentlige virksomheder og non-profit-institutioner rettet mod husholdninger, som fx privatskoler, velgørende organisationer og fagforeninger.

Private virksomheder omfatter alle virksomheder uafhængig af sektor, som efter arbejdsstedets branche og økonomiske virksomhedsform kan identificeres som en privat virksomhed. Private virksomheder omfatter også private nonprofit organisationer. Kun virksomheder med væsentlig økonomisk aktivitet er inkluderet. Det vil med andre ord sige, at private virksomheder er afgrænset til virksomheder, hvor der præsteres en arbejdsindsats svarende til mindst et halvt fuldtidsårsværk.

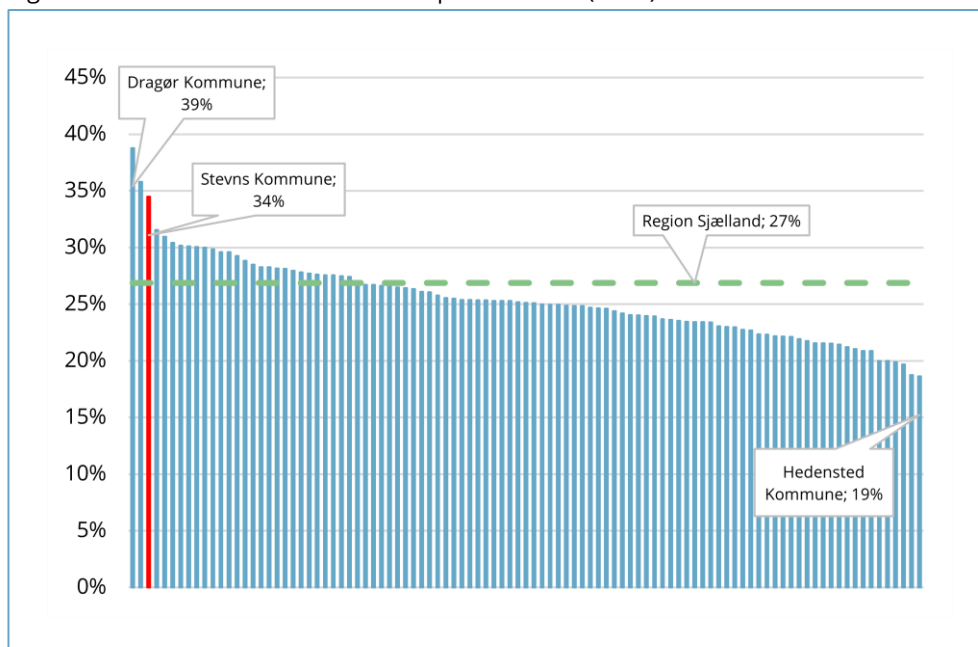
Værdiskabelsen måler den merværdi, som en virksomhed skaber, når den producerer. Den beregnes som forskellen i værdien af de varer og tjenesteydelser, som virksomheden bruger, og de varer og tjenesteydelser, som den producerer. For en given kommune er virksomhedernes værdiskabelse lagt ud på arbejdsstederne hjemhørende i kommunen. Hvor udviklingen i værdiskabelsen er vist, er værdiskabelsen renset for prisstigninger.

Stevns Kommune har relativt flere højproduktive virksomheder sammenlignet med omegnskommunerne Faxe, Vordingborg og Næstved Kommuner. I både Faxe og Vordingborg Kommuner er 18 pct. af virksomhederne højproduktive. I Næstved Kommune har 20 pct. af virksomhederne en høj produktivitet.

Figur 1.3 viser et tilsvarende billede, men med fokus på andelen af virksomheder med lav produktivitet. Kommunerne er rangeret efter andelen af virksomheder i kommunen, der har en produktivitet på niveau med de 25 pct. mindst produktive inden for deres branche.

I figur 1.3 er det positivt at placere sig langt nede på listen med en lille andel af virksomheder med lav produktivitet.

Figur 1.3 Andel virksomheder med lav produktivitet (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Produktivitet måles som arbejdsproduktivitet (værdiskabelse pr. medarbejder). En virksomhed har lav produktivitet, hvis den er blandt de 25 pct. mindst produktive i dens branche.

Stevns Kommune har en høj andel af lavproduktive virksomheder og ligger betydeligt over gennemsnittet for Region Sjælland. Andelen af virksomheder med lav produktivitet er 34 pct.

Dragør Kommune er den kommune i Danmark, der har den højeste andel lavproduktive virksomheder, men Stevns er ikke langt bagefter. Hedensted Kommune er den kommune, der har den mindste andel af lavproduktive virksomheder.

2 ARBEJDSSTEDER OG BESKÆFTIGELSE

Siden 2013 har der været pæn fremgang i antallet af beskæftigede årsværk i Stevns Kommune. I perioden 2010-17 øgedes beskæftigelsen med 4 pct.

Det er især inden for private servicebrancher og handels- og transportsektoren, at der er skabt mange nye jobs. Beskæftigelsen inden for private servicebrancher gik frem med 22 pct. i perioden 2010-17.

95 pct. af virksomhederne i Stevns Kommune har under ti ansatte, og disse virksomheder tegner sig for 61 pct. af den samlede private beskæftigelse.

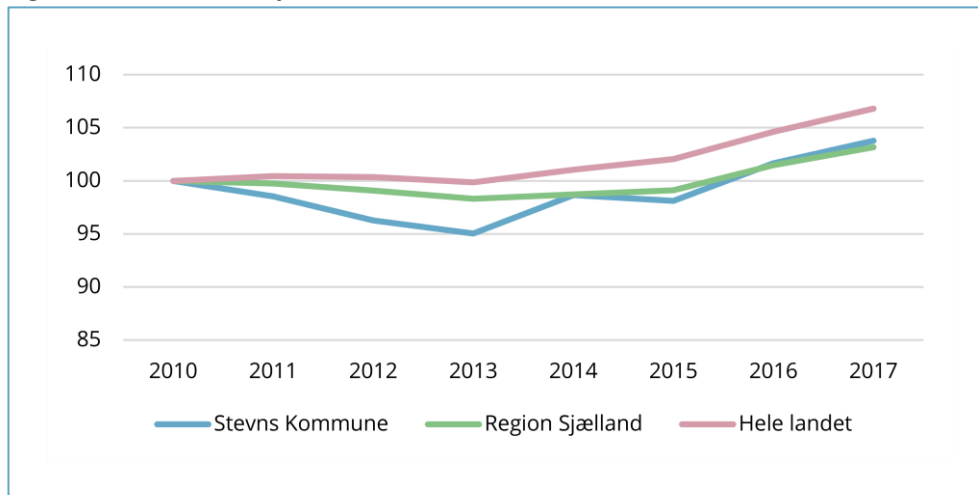
Beskæftigelsen er øget med **4%** siden 2010. Det er i høj grad serviceerhverv samt handel og transport, der har trukket udviklingen.

Private serviceerhverv tegner sig for **34%** af den private beskæftigelse i Stevns Kommune.

Dette kapitel har fokus på udviklingen i antal beskæftigede og arbejdssteder og ser nærmere på, hvilke sektorer og brancher der går frem og tilbage.

Figur 2.1 viser udviklingen i antal fuldtidsjobs i private virksomheder som indekstal, hvor andelen af fuldtidsjobs i 2010=100. Udviklingen i Stevns Kommune sammenlignes med udviklingen i Region Sjælland og hele landet.

Figur 2.1 Private fuldtidsjobs (2010=100)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

De seneste syv år er beskæftigelsen i private virksomheder i Stevns Kommune øget med, hvad der svarer til 121 fuldtidsårsværk eller 4 pct. Det svarer til udviklingen i Region Sjælland. Beskæftigelsesvæksten har været lidt mindre end på landsplan, som i samme periode oplevede en fremgang i antallet af fuldtidsbeskæftigede personer i private virksomheder på næsten 7 pct.

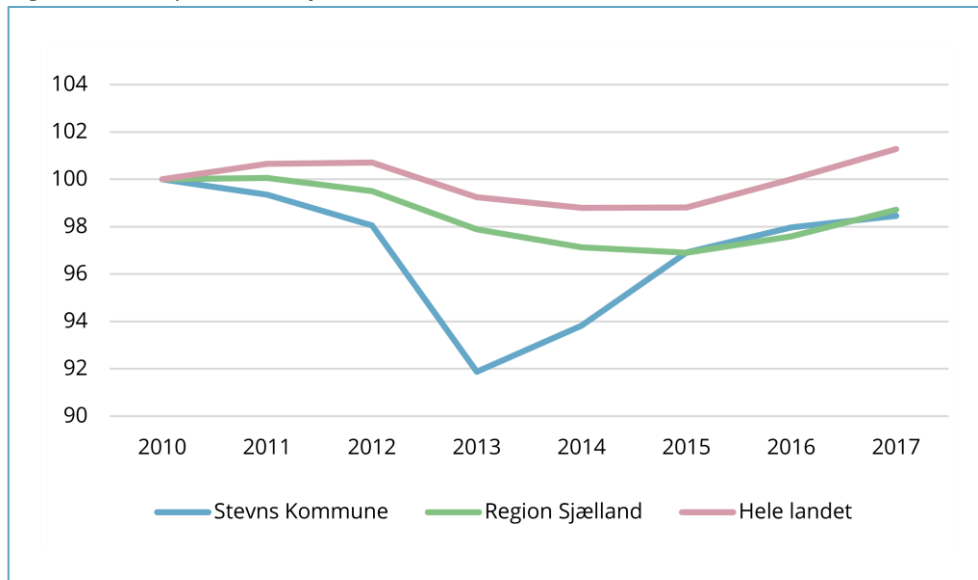
Den øgede beskæftigelse i Stevns har siden 2013 haft en stabil fremgang på i alt 280 fuldtidsbeskæftigede personer. I 2017 havde de private virksomheder i Stevns Kommune 3.324 fuldtidsbeskæftigede personer.

Fuldtidsjobs i private virksomheder måler aktiviteten i virksomhederne i form af antallet af fuldtidsbeskæftigede personer. Antallet af fuldtidsjobs er beregnet ved at omregne virksomhedernes indberettede betalte timer til fuldtidsstillinger. Omregningen bidrager til at skabe sammenlignelighed på tværs af virksomheder uafhængig af antallet af personer på hhv. hel- og deltid.

Fuldtidsjobs omtales i rapporten også som fuldtidsbeskæftigede personer, fuldtidsårsværk og årsværk.

Figur 2.2 viser udviklingen i antal virksomheder i Stevns Kommune sammenlignet med Region Sjælland og hele landet (2010=100).

Figur 2.2 Antal private arbejdssteder (2010=100)

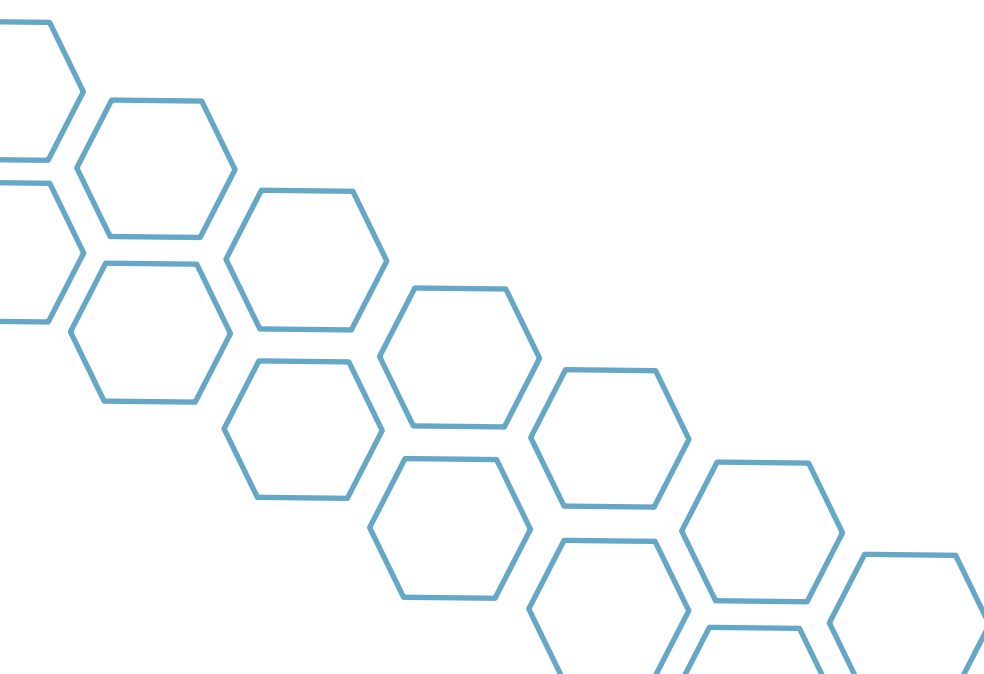

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

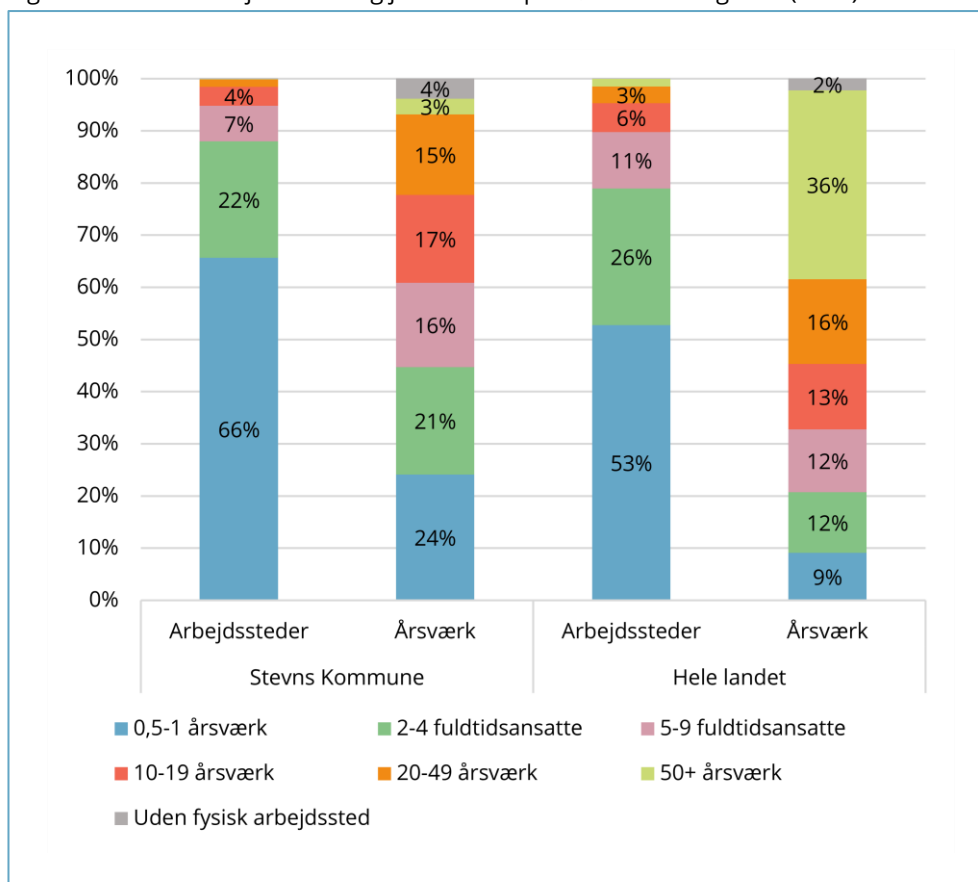
I 2017 var der godt 1.200 private arbejdssteder i Stevns Kommune. Flest arbejdssteder var lokaliseret inden for branchegrupperne bygge & anlæg (21 pct.) samt landbrug, skovbrug og fiskeri (14 pct.).

Fra 2010-13 var der et betydeligt fald i antallet af private arbejdssteder. I de efterfølgende år har der været betydelig vækst. I 2017 er antallet af private arbejdssteder i Stevns Kommune knap 2 pct. lavere end i udgangsåret (2010). Det svarer stort set til udviklingen i Region Sjælland, mens der for Danmark samlet har været en fremgang på ca. 1 pct.

Figur 2.3 viser, hvordan den private beskæftigelse og private arbejdssteder i kommunen fordeler sig på størrelseskategorier i 2017 holdt op mod hele landet. Virksomhederne er inddelt i følgende størrelseskategorier: 0,5-1 årsværk, 2-9 årsværk, 10-19 årsværk, 20-49 årsværk samt 50 eller flere årsværk.

Figur 2.3 Private arbejdssteder og jobs fordelt på størrelseskategorier (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

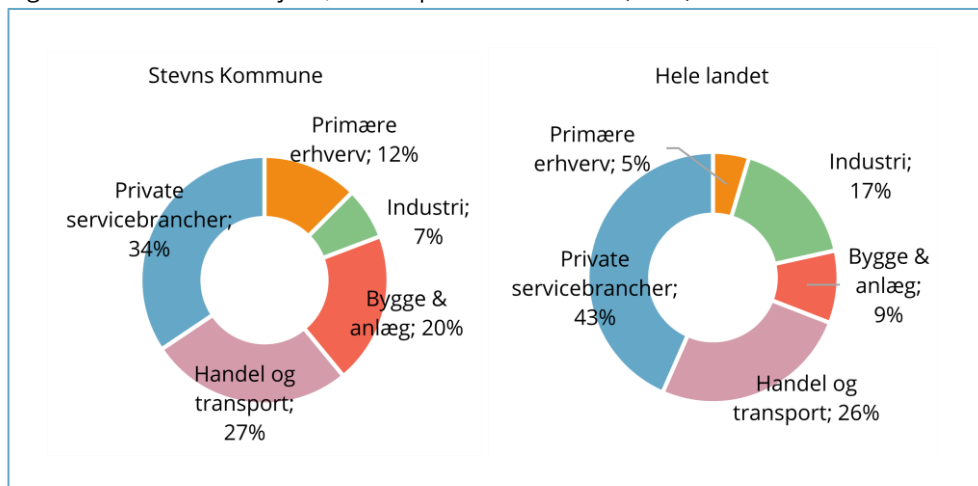
Note: Antallet af årsværk i kategorierne '20-49 årsværk' og '50+ årsværk' er anslået på baggrund af det totale antal årsværk ansat i private virksomheder i Stevns og antallet af arbejdssteder i hver kategori.

66 pct. af virksomhedsbestanden i Stevns Kommune beskæftiger højest ét årsværk, men tegner sig samlet set for kun 24 pct. af alle fuldtidsjobs i kommunen. 95 pct. af Stevns arbejdssteder beskæftiger op til 9 årsværk, hvilket indikerer, at virksomhedsbestanden i Stevns Kommune i overvejende grad består af mindre virksomheder.

På trods af at virksomhederne, som beskæftiger mere end 20 fuldtidsårsværk, udgør omkring 1 pct. af arbejdsstederne i Stevns, står de for 18 pct. af fuldtidsbeskæftigelsen i kommunen. På landsplan beskæftiger denne virksomhedsgruppe 52 pct. af alle private fuldtidsårsværk.

Figur 2.4 viser den private fuldtidsbeskæftigelse fordelt på hovedsektorer for Stevns og hele landet.

Figur 2.4 Private fuldtidsjobs, fordelt på hovedsektorer (2017)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Private servicebrancher omfatter hoteller og restaurationer, information og kommunikation, finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning, erhvervsservice, undervisning, sundhed samt kultur og fritid. Primære erhverv omfatter landbrug, skovbrug og fiskeri samt råstofindvinding, energi og vandforsyning.

I Stevns Kommune er 12 pct. af de privatbeskæftigede inden for primære erhverv. Det er en høj andel sammenlignet med hele landet, hvor de primære erhverv kun tegner sig for 5 pct. af den private beskæftigelse. Ligeledes er en relativ stor andel beskæftiget inden for bygge & anlæg i Stevns Kommune (20 pct.) sammenlignet med hele landet (9 pct.).

34 pct. af de fuldtidsbeskæftigede personer i Stevns Kommune er beskæftiget inden for private servicebrancher, hvoraf hovedparten er inden for operationel service, såsom rengøring, catering, miljøservice og hjemmehjælp. På landsplan er 43 pct. beskæftiget inden for branchen.

Industrien tegner sig kun for 7 pct. af de fuldtidsbeskæftigede personer i kommunen, mens andelen på landsplan er 17 pct.

Tabel 2.1 uddyber tallene for de enkelte hovedsektorer med hensyn til antal fuldtidsbeskæftigede og den procentuelle ændring heri siden 2010 for hhv. Stevns Kommune, regionen og hele landet.

Tabel 2.1 Antal fuldtidsjobs, fordelt på hovedsektorer og udvikling

Branche	Antal private fuldtidsjobs i Stevns Kommune i 2017	Udvikling 2010-17		
		Stevns Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Servicebrancher	1.283	22%	10%	12%
Handel og transport	744	2%	-2%	3%
Bygge & anlæg	658	-6%	16%	13%
Primære erhverv	415	-19%	-9%	-5%
Industri	224	5%	-6%	1%
I alt	3.324	4%	3%	7%

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Private servicebrancher omfatter hoteller og restaurationer, information og kommunikation, finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning, erhvervsservice, undervisning, sundhed samt kultur og fritid. Primære erhverv omfatter landbrug, skovbrug og fiskeri samt råstofindvinding, energi og vandforsyning.

Særligt private servicebrancher udgør en stigende andel af beskæftigelsen i Stevns. I 2017 var knap 1.200 personer i Stevns beskæftiget i private serviceerhverv. Fra 2010-17 steg antallet af fuldtidsjobs i branchen med 22 pct. Brancherne handel og transport samt industri har endvidere oplevet en fremgang i beskæftigelsen.

Inden for de primære erhverv er beskæftigelsen gået markant tilbage med 19 pct. Til sammenligning gik beskæftigelsen i regionen og hele landet tilbage med hhv. 9 pct. og 5 pct. På landsplan steg antallet af fuldtidsjobs i bygge & anlæg med 13 pct., mens der var en fremgang i regionen som helhed på 16 pct. I Stevns Kommune gik beskæftigelsen inden for bygge & anlæg tilbage med 6 pct.

Med udgangspunkt i en mere detaljeret brancheklassifikation (Danmarks Statistiks 36-brancheklassifikation) giver figur 2.5 et overblik over den branchemæssige specialisering i Stevns, udviklingen i specialiseringen samt beskæftigelsen i de største brancher i kommunen.

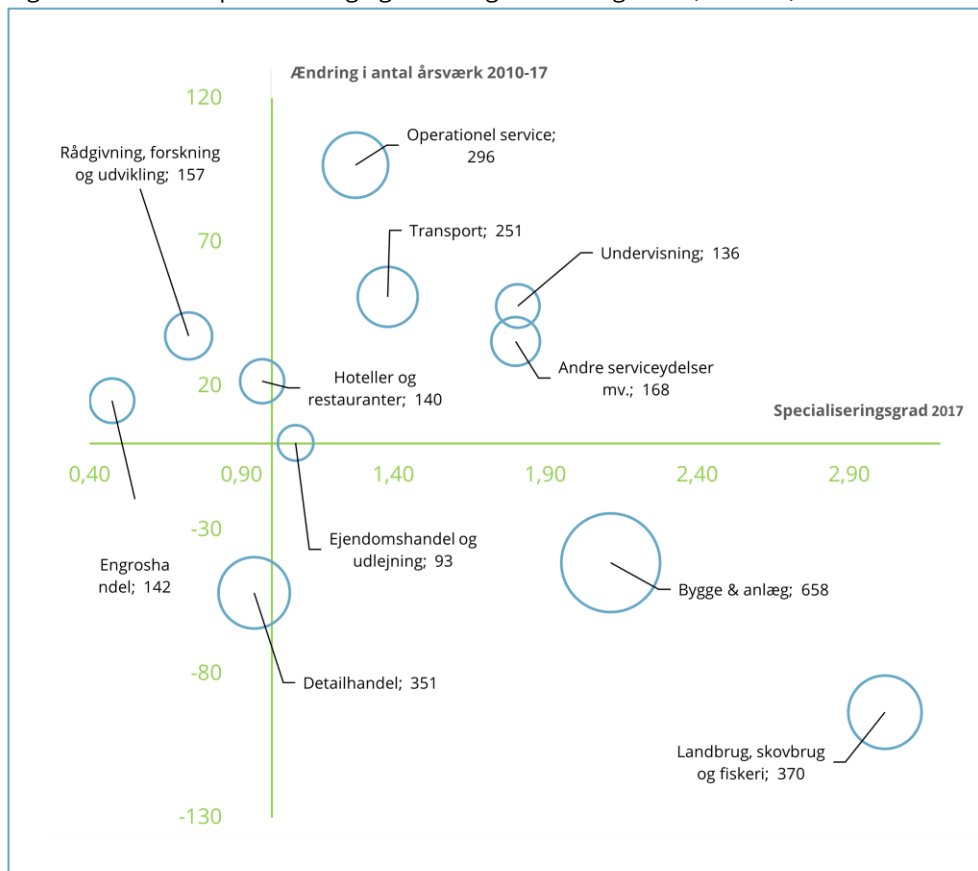
Placeringen langs den vandrette akse viser branchernes specialisering i Stevns i 2017. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at den pågældende branches andel af den samlede private beskæftigelse i kommunen er større end i resten af landet.

Brancher *til højre* i figuren er således brancher, der fylder meget i Stevns i forhold til resten af landet. Brancher *til venstre* fylder omvendt mindre i Stevns end i resten af landet.

Herudover viser figuren også *udviklingen* i beskæftigelsen. Brancher i *den øverste halvdel* af figuren er brancher, hvor beskæftigelsen i Stevns er øget, mens brancher i *den nederste halvdel* af figuren omvendt er brancher, der har oplevet faldende beskæftigelse i perioden 2010-17.

Endelig illustrerer cirklernes størrelse det samlede antal fuldtidsbeskæftigede inden for den pågældende branche i 2017. Den største enkeltbranche er således bygge & anlæg. I figuren er antal fuldtidsbeskæftigede i 2017 angivet efter branchens navn.

Figur 2.5 Erhvervsspecialisering og udvikling i beskæftigelsen (2010-17)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Kun brancherne med flest virksomheder i 2017 er vist i figuren. I bilaget sidst i rapporten er specialiseringsgrad, ændring i specialiseringsgrad samt antal årsværk i 2017 vist for alle brancher. Grundet diskretionshensyn er det for enkelte delbrancher ikke muligt at få tal fra 2017. Derfor er der taget udgangspunkt i senest tilgængelige år.

Figuren viser, at Stevns er specialiseret inden for landbrug, skovbrug og fiskeri med en specialiseringsgrad på 3,02. Hertil er Stevns specialiseret inden for bygge & anlæg samt undervisning og andre serviceydelser.

Der har været størst beskæftigelsesmæssig fremgang inden for operationel service og transport. Landbrug, skovbrug og fiskeri, detailhandel og bygge & anlæg er de brancher, der har oplevet størst tilbagegang i beskæftigelsen i perioden fra 2010-17.

3 IVÆRKSÆTTERI OG VÆKSTVIRKSOMHEDER

Stevns Kommune har siden 2012 oplevet en pæn fremgang i antallet af nye virksomheder. I 2017 er etableringsraten højere i Stevns Kommune end i Region Sjælland og hele landet.

Overlevelsesraten for iværksættervirksomheder i Stevns Kommune fluktuerer en del fra år til år. Overordnet har iværksætterne dog en overlevelsesrate, der svarer til gennemsnittet for regionen og hele landet.

De nye iværksættervirksomheder skaber i mindre omfang nye arbejdspladser sammenlignet med den gennemsnitlige iværksættervirksomhed i Region Sjælland og på landsplan.

Andelen af vækstvirksomheder er under landsgennemsnittet, og andelen har været faldende de seneste år.

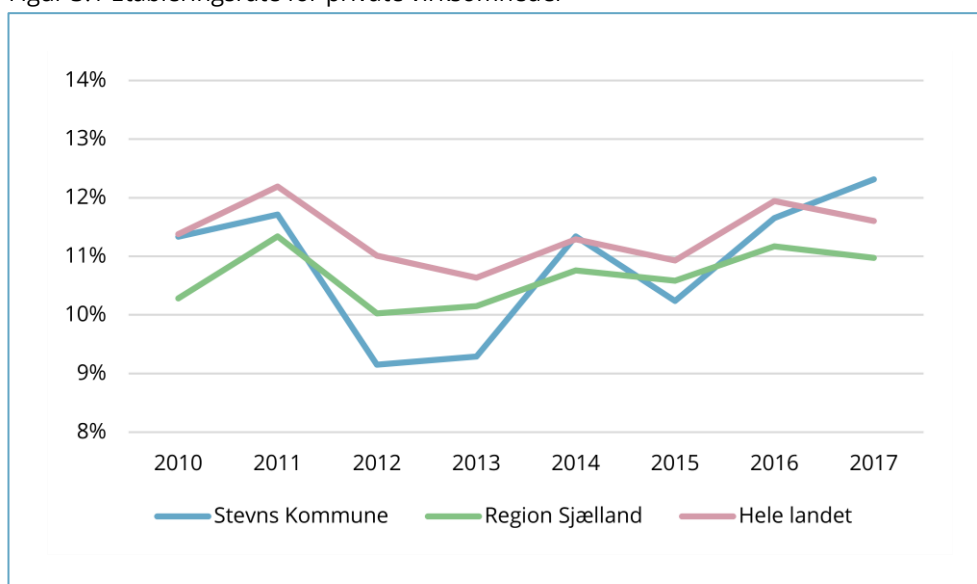
140 nye virksomheder blev etableret i 2017.

I Stevns Kommune er **3,2%** af virksomhederne vækstvirksomheder. Til sammenligning udgør vækstlaget i Danmark samlet 8,4 pct.

Nye iværksættervirksomheder har stor økonomisk betydning både lokalt og på landsplan. Nye virksomheder er med til at skabe fornyelse og dynamik i erhvervslivet. De skærper konkurrencen, skaber nye jobs og bidrager til at sikre fornyelse i det erhvervsøkonomiske fundament i Stevns Kommune.

Figur 3.1 viser udviklingen i etableringsraten inden for markedsfølsomme erhverv i hhv. Stevns Kommune, Region Sjælland og hele landet. Etableringsraten måles som andel nystartede virksomheder (op til tre år gamle), opgjort som andel af den samlede virksomhedsbestand.

Figur 3.1 Etableringsrate for private virksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

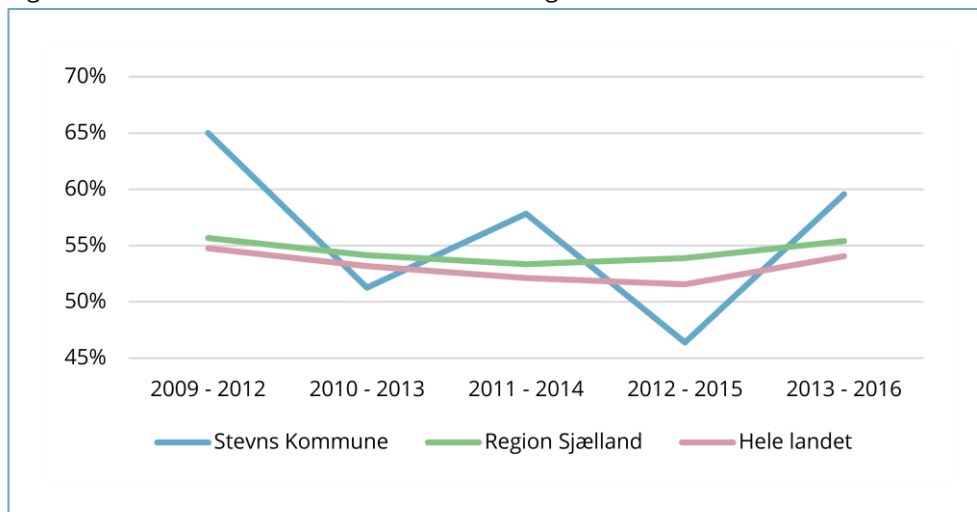
Note: Etableringsraten er defineret som antal nye virksomheder inden for markedsfølsomme erhverv i pct. af eksisterende virksomheder.

Etableringsraten i Stevns Kommune har i perioden 2010-17 fulgt nogenlunde samme udvikling som på regions- og landsplan. Der har siden 2013 været fremgang i etableringsraten – både i Stevns Kommune, regionen og hele landet. I 2017 var etableringsraten i Stevns 12,3 pct., mens etableringsraten i regionen og på landsplan var hhv. 11,0 pct. og 11,6 pct.

I 2017 blev der etableret 140 nye virksomheder i Stevns Kommune. Sammenlignet med den eksisterende erhvervsstruktur i kommunen blev en relativt større andel etableret inden for handel samt bygge & anlæg.

I figur 3.2 sammenlignes overlevelsesraten for nye virksomheder i Stevns Kommune med regionen og hele landet. Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Figur 3.2 Overlevelsesraten tre år efter etablering

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af de nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Overlevelsesraten i Stevns Kommune fluktuierer en del. Det er en følge af, at antallet af nye iværksættere er relativt lille, men den gennemsnitlige overlevelsesrate er nogenlunde ens mellem Stevns Kommune og regions- og landsplan.

60 pct. af de virksomheder, som blev etableret i 2013 i Stevns Kommune, var aktive og i drift i den efterfølgende treårige periode fra 2013-16. Til sammenligning var 54 pct. og 55 pct. af de virksomheder, som blev etableret i 2013 på hhv. regions- og landsplan, aktive og i drift i den efterfølgende treårige periode.

Nye virksomheder Reelt aktive virksomheder defineres som virksomheder, der i tællingsåret udbetalte løn svarende til mindst et halvt fuldtidsårsværk eller opnåede en omsætning svarende til et halvt årsværk i virksomhedens hovedbranche. For virksomheder, der starter i løbet af tællingsåret, er barren det halve, svarende til et kvart fuldtidsårsværk.

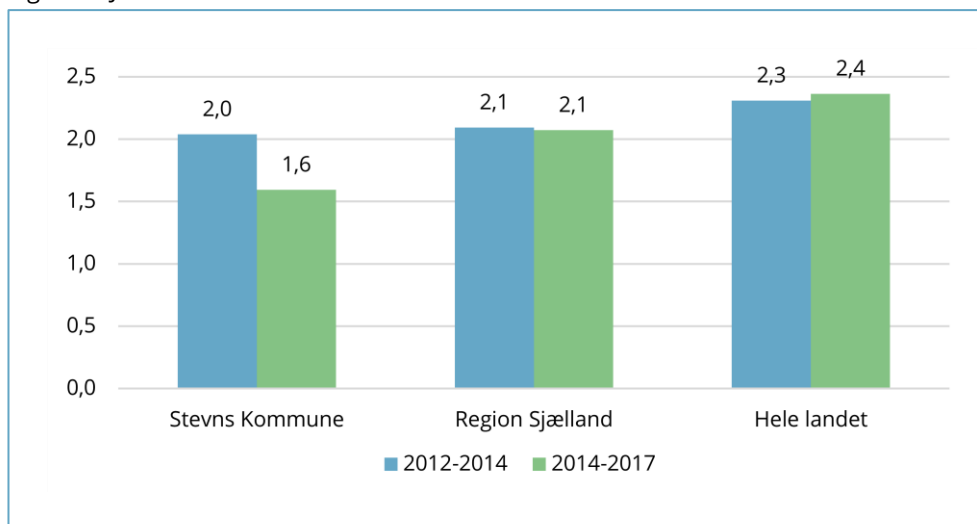
Iværksættervirksomheder En iværksættervirksomhed defineres som en ny virksomhed, der er op til 3 år gammel.

Etableringsraten er antal nye virksomheder inden for markedsfølsomme erhverv i pct. af den eksisterende virksomhedsbestand i kommunen.

Overlevelsesraten er et udtryk for andelen af de nystartede virksomheder, der stadig eksisterer tre år efter etablering.

Figur 3.3 illustrerer udviklingen i det gennemsnitlige antal fuldtidsjobs skabt pr. iværksættervirksomhed. Jobskabelsen i iværksættervirksomheder vises som et gennemsnit for perioden 2012-14 samt 2015-17, og Stevns Kommune sammenlignes med regionen og hele landet.

Figur 3.3 Jobskabelse i iværksættervirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel)

Note: Iværksættervirksomheder er virksomheder, som er under 3 år gamle på opgørelsestidspunktet.

De virksomheder, som blev startet i 2014, havde tre år efter (i 2017) i gennemsnit skabt 1,6 fuldtidsjobs, hvilket er en tilbagegang i forhold til tidligere, hvor iværksættere fra 2012 i gennemsnit blev skabte 2 fuldtidsjobs.

Iværksættervirksomhederne i Stevns skaber færre private fuldtidsjobs de første tre år af deres levetid sammenlignet med iværksættere i regionen og hele landet. På landsplan skaber en iværksættervirksomhed i gennemsnit 2,4 fuldtidsjobs i løbet af de første tre leveår.

Vækstvirksomheder

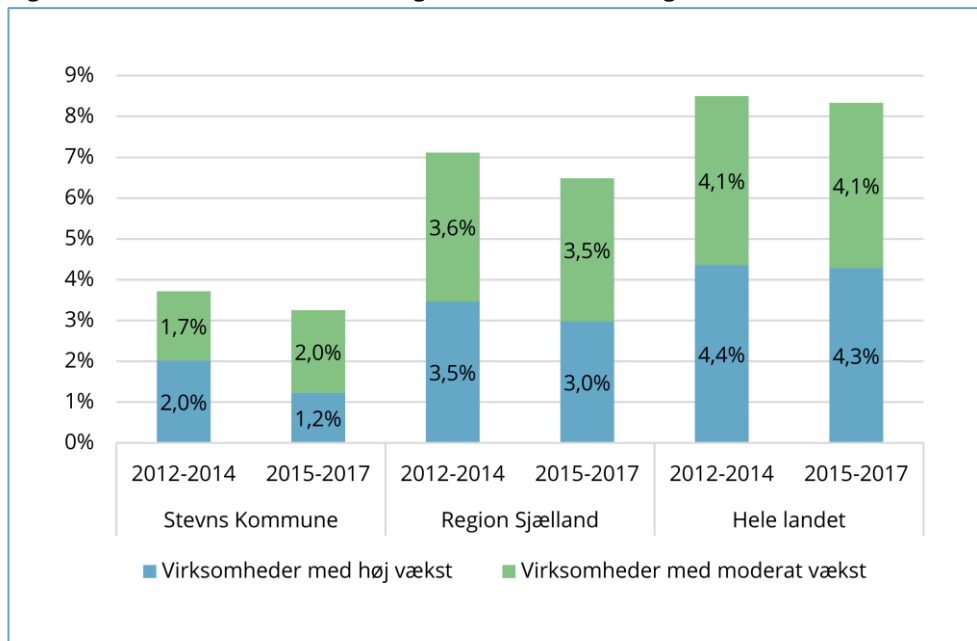
Vækstlaget i erhvervslivet, som både dækker over iværksættere og mere etablerede vækstvirksomheder med betydelig vækst, spiller en central rolle for den erhvervsøkonomiske udvikling i kommunen.

Vi definerer vækstlaget som virksomheder med høj og moderat vækst. Højvækstvirksomheder er defineret ved en gennemsnitlig vækst i omsætning på over 20 pct. i de seneste tre år og en absolut vækst på minimum 1 mio. kr. årligt.

Virksomheder med moderat vækst er defineret ved en gennemsnitlig vækst i omsætning på 10-20 pct. de seneste tre år og med absolut vækst på 1 mio. kr. årligt.

Figur 3.4 viser andelen af virksomheder med hhv. moderat og høj vækst i forhold til den samlede virksomhedsbestand i Stevns Kommune. Andelen af vækstvirksomheder er opgjort for perioderne 2012-14 og 2015-17, og Stevns Kommune sammenlignes med Region Sjælland og hele landet.

Figur 3.4 Andel vækstvirksomheder, gennemsnit 2012-14 og 2015-17

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Virksomheder med høj vækst er defineret som virksomheder med en gennemsnitlig vækst i omsætningen på over 20 pct. i de tre seneste år og absolut vækst på minimum 1 mio. kr. årligt. Virksomheder med moderat vækst er defineret som virksomheder med en gennemsnitlig vækst i omsætning på 10-20 pct. pr. år de seneste tre år og med absolut vækst på 1 mio. kr. årligt.

Andelen af vækstvirksomheder er generelt lav i Stevns Kommune. Samlet havde 3,2 pct. af virksomhederne høj eller moderat vækst i den seneste periode. På regionsniveau og landsplan var andelen væsentlig højere med hhv. 6,5 pct. og 8,4 pct.

Der har været et mindre fald i vækstlaget i Stevns Kommune, der er faldet fra at udgøre 3,7 pct. i 2014 til 3,2 pct. i 2017. Det er udelukkende andelen af højvækstvirksomheder, der er gået tilbage, mens virksomheder med moderat vækst er gået frem.

Det er særligt i forhold til andelen af højvækstvirksomheder, at Stevns Kommune er bagefter. På landsplan havde 4,3 pct. af virksomhederne høj vækst, mens det i Stevns kun var 1,2 pct. af virksomhederne.

4 EKSPORT

Antallet af virksomheder med eksport har været stigende i Stevns Kommune. I 2017 eksporterede 8 pct. af virksomhederne i kommunen, hvilket dog fortsat er noget under landsgennemsnittet på 14 pct.

I 2016 udgjorde eksportværdien 18 pct. af den samlede produktionsværdi skabt af private arbejdssteder i Stevns.

Siden 2010 er eksportværdien steget med knap 7 pct. i Stevns Kommune, mens den for hele landet er steget med 28pct.

114

eksportvirksomheder havde hovedsæde i Stevns Kommune i 2017.

760 mio. kr.

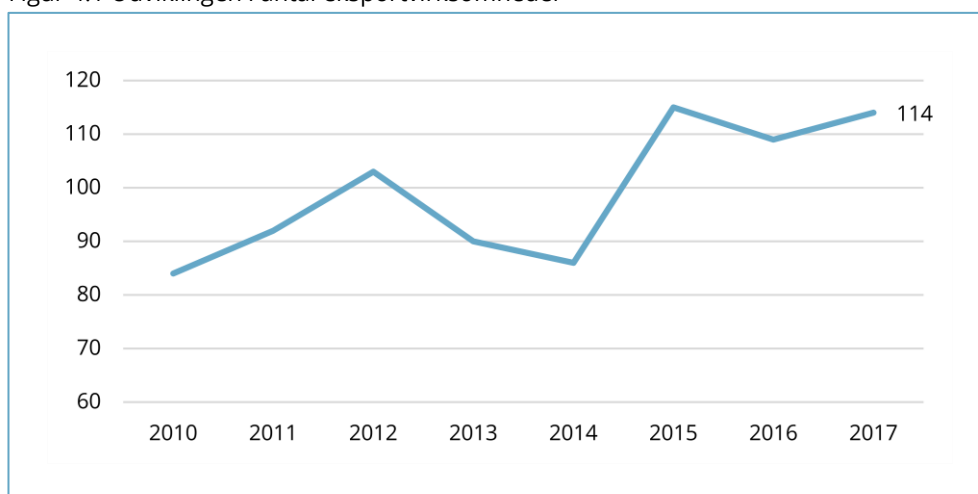
blev genereret i eksportværdi fra arbejdssteder i kommunen i 2016.

For en lille økonomi som den danske spiller eksport en afgørende rolle for vækst og beskæftigelse. Mange danske virksomheder er specialiserede nichevirksomheder og underleverandører, som er afhængige af at kunne afsætte produkter og ydelser på et internationalt marked.

I 2017 havde 14 pct. af de danske virksomheder eksport til udlandet. I Region Sjælland var andelen af eksporterende virksomheder 9,4 pct.

Generelt har andelen af eksporterende virksomheder været stigende i Danmark. Figur 4.1 viser udviklingen i antal virksomheder med eksport i Stevns Kommune fra 2010-17.

Figur 4.1 Udviklingen i antal eksportvirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

I Stevns Kommune steg antallet af eksportvirksomheder med ca. 36 pct. fra 2010-17. I 2017 havde i alt 114 virksomheder med hovedsæde i kommunen eksport.

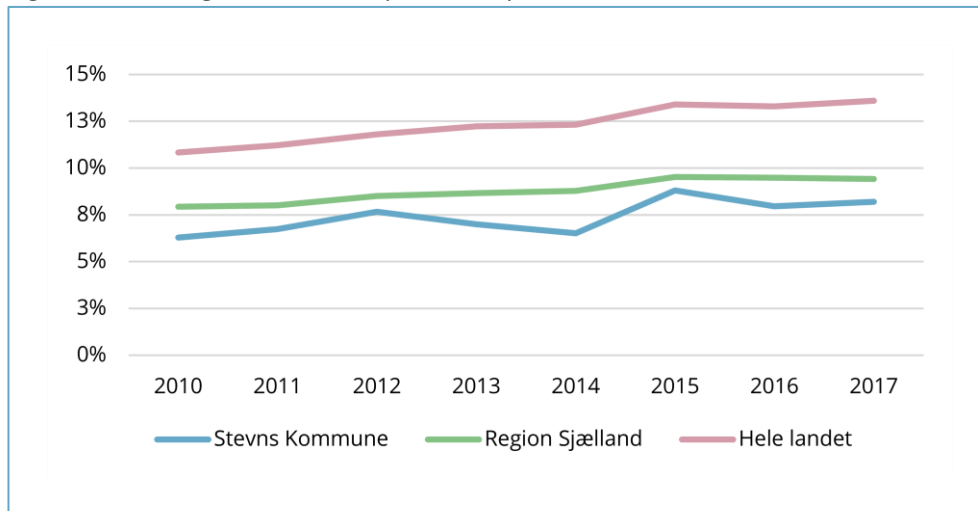
Eksportvirksomheder er private virksomheder med positiv eksport inden for markeds-mæssige erhverv. Antallet af virksomheder med eksport opgøres på baggrund af virksomhedernes hovedsæde (CVR-nummer).

Eksportværdien er virksomhedernes samlede værdi af de varer og services, som de eksporterer til udlandet. Eksportværdien er opgjort på arbejdsstedet vha. den regionale model, Sam-K/Line. Dette er gjort ved, at det enkelte arbejdssted tildeles en andel af eksportværdien svarende til deres andel af virksomhedens samlede beskæftigelse.

Produktionsværdien er værdien af den samlede produktion af varer og tjenesteydelser, der er produceret i løbet af et år. Produktionsværdien er opgjort på arbejdsstedet ved hjælp af den regionale model, Sam-K/Line. Dette er gjort med udgangspunkt i arbejdsstedets andel af den samlede beskæftigelse i virksomheden.

Figur 4.2 viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport for perioden 2010-17. Udviklingen i Stevns Kommune er sammenholdt med regionen og hele landet.

Figur 4.2 Udviklingen i andelen af private eksportvirksomheder

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Andelen af eksporterende virksomheder i Stevns Kommune er lavere end både Region Sjælland og hele landet. En del af forklaringen er, at der er en overvægt af virksomheder inden for lokalt orienterede erhverv som bygge & anlæg samt landbrug blandt virksomheder med hovedsæde i kommunen.

Andelen af eksportaktive virksomheder i Stevns Kommune har været stigende i perioden, ligesom andelen har været stigende i både Region Sjælland og på landsplan. Andelen af virksomheder med eksport i Stevns Kommune er steget fra 6,3 pct. i 2010 til 8,2 pct. i 2017. På landsplan er andelen gået frem fra 10,8 pct. i 2010 til knap 13,6 pct. i 2017.

En anden måde at belyse eksportens betydning er ved at se på private virksomheders samlede eksportværdi opgjort på arbejdssteder. I denne opgørelse tilskrives de enkelte afdelinger en andel af eksportværdien svarende til deres andel af virksomhedens samlede beskæftigelse.

Tabel 4.1 viser den samlede eksportværdi i 2016 samt eksportværdiens andel af produktionsværdien og vækst i eksportværdien for perioden 2010-16. Alle tal er opgjort på arbejdssteder. Stevns Kommune sammenlignes i tabellen med Region Sjælland og hele landet.

Tabel 4.1 Eksportværdien og dens andel af produktionsværdien i private brancher

	Stevns Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Eksportværdi 2016 (mia. kr.)	0,8	84,6	1067,0
Andel af samlet produktionsværdi 2016	18,2%	30,5%	35,3%
Vækst i eksportværdi 2010-16	6,8%	23,0%	27,5%

Kilde: Sam-K/Line.

I 2016 genererede virksomhederne i Stevns Kommune en samlet eksportværdi svarende til 760 mio. kr. (0,8 mia. kr.). Det svarer til, at 18,2 pct. af den samlede værdi, som blev skabt af virksomhederne i kommunen i 2016, gik til eksport.

Til sammenligning udgjorde værdien af eksporten i regionen og på landsplan hhv. 23,0 pct. og 27,5 pct. af den samlede produktionsværdi.

Den samlede eksportværdi i Stevns Kommune er steget med 6,8 pct. i perioden 2010-16, mens der har været en fremgang i eksportværdien på 23,0 pct. og 27,5 pct. i hhv. Region Sjælland og hele landet. Det markante fald i eksportværdien i Stevns Kommune skal tolkes med varsomhed. Det lave udgangspunkt i 2010 (712 mio. kr.) betyder, at ændringer i eksporten blandt nogle få større virksomheder har stor betydning for de samlede tal for kommunen.

VÆKSTVILKÅR OG RAMMEBETINGELSER

5

**ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING
OG PENDLING**

6

UDDANNELSE

7

**SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG
ERHVERVSINDKOMSTER**

8

BRUG AF ERHVERVSFREMME

9

HVEM TRÆKKER VÆKSTEN?

5 ARBEJDSMARKED, BOSÆTNING OG PENDLING

Stevns Kommune har de senere år oplevet en pæn befolkningstilvækst. I 2017 var den samlede tilvækst på 235 personer. Befolkningstilvæksten skyldes en kombination af både positiv nettoindvandring og nettotilflytning.

Der har de senere år været fremgang i andelen af udenlandsk arbejdskraft ansat i kommunens virksomheder. Dog er andelen af udenlandsk arbejdskraft under gennemsnittet for hele landet.

Pendlingen er stigende – både ind og ud af kommunen. Huspriserne er stigende og er i dag 13 pct. over niveauet fra 2010.

Befolkningstallet er øget med **235** personer i Stevns Kommune det seneste år.

Boligpriserne i kommunen er stigende og er i dag **13%** over niveauet i 2010.

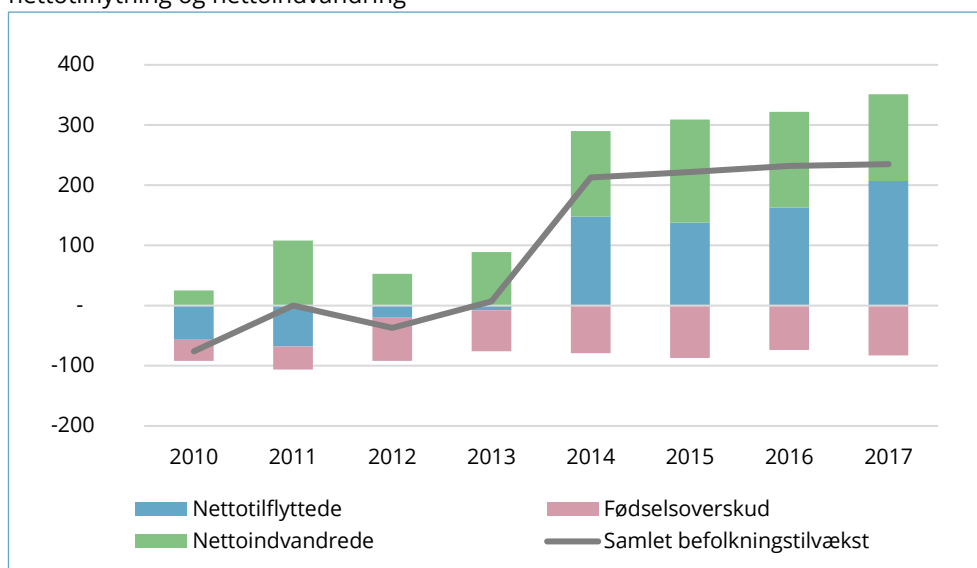
Den demografiske udvikling i Danmark har for mange kommuner medført udfordringer. Særligt kommuner uden for de større byer oplever, at der kommer flere ældre og færre erhvervsaktive.¹ Ændringer i, hvordan befolkningen flytter i Danmark, har desuden præget mange kommuner og bidraget til, at de demografiske udfordringer er blevet flere.²

Befolkningsvæksten i Stevns Kommune er bestemt af tre faktorer:

- **Nettotilflytning:** Antallet af personer, der flytter til kommunen, i forhold til hvor mange, der vælger at fraflytte.
- **Fødselsoverskud:** Antallet af fødsler i kommunen i forhold til antallet af dødsfald.
- **Nettoindvandring:** Antallet af personer fra udlandet, der vælger at bosætte sig i Stevns Kommune, i forhold til antallet af personer, der flytter til udlandet fra kommunen.

Figur 5.1 viser udviklingen i befolkningstallet i Stevns fordelt på de tre faktorer i perioden 2010-17.

Figur 5.1. Befolkningstilvækst i Stevns Kommune fordelt på fødselsoverskud, nettotilflytning og nettoindvandring

Kilde: Statistikbanken.

Note: Tal for befolkningstilvækst er korrigeret af Danmarks Statistik. Det betyder, at tallene for befolkningsvækst i nogle år kan afvige fra summen af nettotilflytning, fødselsoverskud og nettoindvandring.

¹ De seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at aldersgennemsnittet er steget mest i landdistrikterne de seneste ti år (DST, 2018: "Aldersgennemsnittet stiger mest i landdistrikterne").

² KL (2014): "Danmark i forandring".

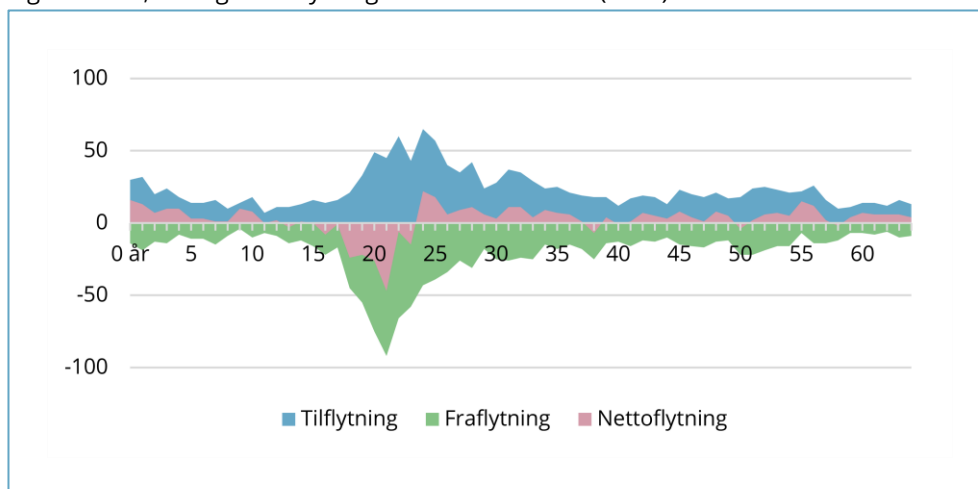
Figur 5.1 viser udviklingen i befolkningsvæksten i Stevns Kommune fra 2010-17. De seneste 4 år (2014-17) har kommunen haft en positiv vækst, hvilket skyldes en betydelig nettotilflytning og nettoindvandring. Den samlede vækst i hele perioden var på knap 800 personer.

Der har i hele perioden 2010-17 været et fødselsunderskud, dvs. flere dødsfald end fødsler i kommunen. Dette var tilfældet for de fleste kommuner i Region Sjælland i denne periode. Dette tillige med en negativ nettotilflytning trak befolkningsvæksten i negativ i perioden 2010-13. Den samlede negative vækst blev dog mere end indhentet i 2014, hvor nettotilflytningen steg med 150 personer.

Stevns Kommune har fastholdt en markant positiv nettotilflytning siden 2014. Befolkningsvæksten var i 2017 på hele 235 personer sammenlignet med en negativ vækst på 76 personer i 2010. Befolkningsvæksten fra 2014-17 på mellem 200 og 250 personer, var nogenlunde lige fordelt mellem nettotilflyttede og -indvandrede.

De samlede tal for nettotilflytning i figur 5.1 kan dække over en forskydning i indbyggernes alderssammensætning. Figur 5.2 viser antallet af til-, fra- og nettoflytninger i forhold til borgernes alder i Stevns Kommune i 2017. Det grønne areal viser antallet af fraflyttede pr. aldersgruppe, mens det blå areal viser antallet af tilflyttede. Det lyserøde areal viser forskellen mellem til- eller fraflytning, altså den samlede nettotilflytning.

Figur 5.2 Til-, fra- og nettoflytning i Stevns Kommune (2017)

Kilde: Statistikbanken.

Note: Figuren er vist for befolkningen i alderen 0-64 år. Kun få flytninger er registeret blandt borgere over 64 år.

Figuren viser, at til- og fraflytningen var størst for personer i alderen i 18-35 år, mens ændringen især var beskeden blandt 5-15-årige samt folk over 55 år.

Det lyserøde areal i figuren viser, at der i 2017 var en nettofraflytning af personer i alderen i 18-23 år, mens der er i de øvrige aldersgrupper enten var en nettotilflytning eller en uændret befolkningsudvikling. Nettofraflytningen blandt de 18-23-årige, var samlet 140

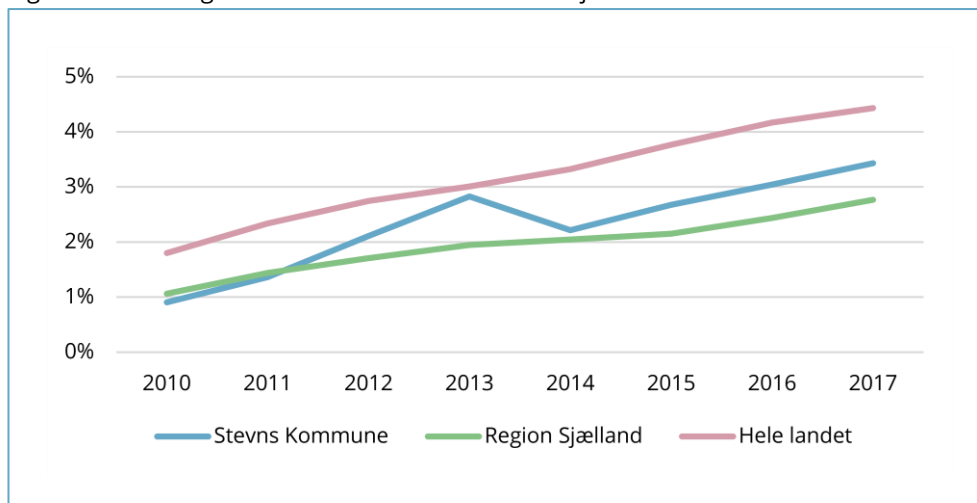
personer. Det er almindeligt, at mange unge flytter for at komme tættere på de større uddannelsesinstitutioner, særligt i Region Sjælland. Niveauet er dog relativt beskedent, hvilket kan skyldes, at relativt få unge i Stevns Kommune vælger at tage en videregående uddannelse.³

I de fleste andre aldersgrupper skete der en nettoflytning i 2017. Størst var tilflytningen af 24-35-årige, hvor nettotilflytningen var på 117 personer, jf. figur 5.2. Dette kan bl.a. skyldes, at flere børnefamilier de senere år har valgt at søge væk fra København grundet de stigende boligpriser.

Region Sjælland har generelt oplevet en stigning i antallet af ældre borgere, og gennemsnitsalderen er også steget i Stevns Kommune de senere år. Siden 2010 er gennemsnitsalderen i kommunen steget med 1,8 år – fra 39,4 år i 2010 til 41,2 år i 2017. Dette er samme stigning som på regionsniveau. I samme periode steg aldersgennemsnittet med 1,2 år på landsplan. Gennemsnitsalderen er dog fortsat to år lavere i Stevns Kommune end i Region Sjælland, og marginalt lavere end gennemsnitsalderen på landsplan.

Som det fremgik af figur 5.1, har Stevns Kommune siden 2010 oplevet en nettoindvandring af personer fra udlandet. Hvis indvandrerne fra udlandet får arbejde i Stevns Kommune, kan det medvirke til at afhjælpe virksomhedernes stigende rekrutteringsproblemer.⁴ Figur 5.3 viser udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i private virksomheder.

Figur 5.3 Udviklingen i andel udenlandske medarbejdere i erhvervslivet

Kilde: Jobindsats.dk og særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Antal fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere omfatter personer fra EU-lande, 3. verdenslande, samt udstationerede.

³ Danmarks Statistik (2018): "Velhaverkommuner fører an i uddannelsesræset".

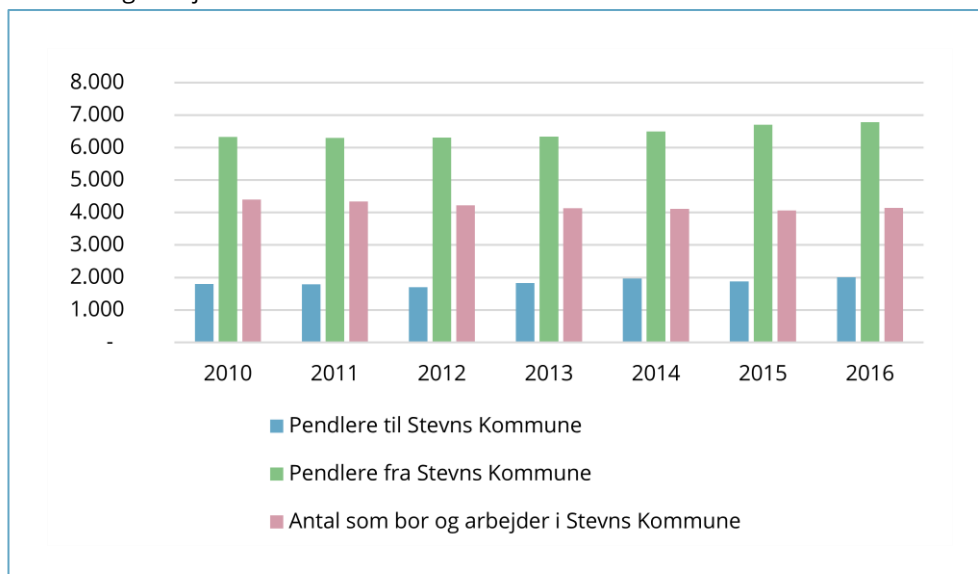
⁴ Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (2018): "Rekrutteringspublikation, forår 2018".

Et stigende antal udlændinge får arbejde i Stevns Kommune. Andelen af udenlandsk arbejdskraft i erhvervslivet steg fra 0,9 pct. i 2010 til 3,4 pct. i 2017. Ændringen dækker over en stigning på 85 fuldtidspersoner med udenlandsk statsborgerskab, som opnåede beskæftigelse i virksomheder hjemhørende i Stevns Kommune.

Andelen af udenlandske medarbejdere i erhvervslivet i Stevns ligger generelt over regionsgennemsnittet, men ét procentpoint under landsgennemsnittet. Forskellen i andelen af udenlandske medarbejdere i erhvervslivet mellem Region Sjælland og hele landet har været stigende siden 2013. På landsplan havde 4,4 pct. medarbejderne i erhvervslivet udenlandsk statsborgerskab i 2017. Til sammenligning var andelen i Region Sjælland 2,8 pct.

I 2016 havde 6.141 personer arbejdsplads i Stevns Kommune. Af disse pendlede 2.003 personer fra andre kommuner, svarende til knap 33 pct. Nedenfor i figur 5.4 vises udviklingen i antal pendlere samt antallet af personer, som bor og arbejder i Stevns Kommune for perioden 2010-16.

Figur 5.4 Antal beskæftigede, der pendler til/fra kommunen samt antal beskæftigede som bor og arbejder i kommunen

Kilde: Statistikbanken.

Figuren viser, at et stort antal personer pendler fra Stevns Kommune, mens relativt få pendler til kommunen. Knap 7.000 personer med bopæl i Stevns Kommune pendler ud af kommunen for at gå på arbejde. Antallet steg fra 2010-16 med 7,3 pct., svarende til 461 personer. Knap 30 pct. af udpendlerne, godt 2.000 personer, arbejdede i 2016 i Køge Kommune, mens knap 14 pct. arbejdede i Københavns Kommune. Andelen af udpendlere til Københavns Kommune fra Stevns Kommune er steget med 6 pct. fra 2010.

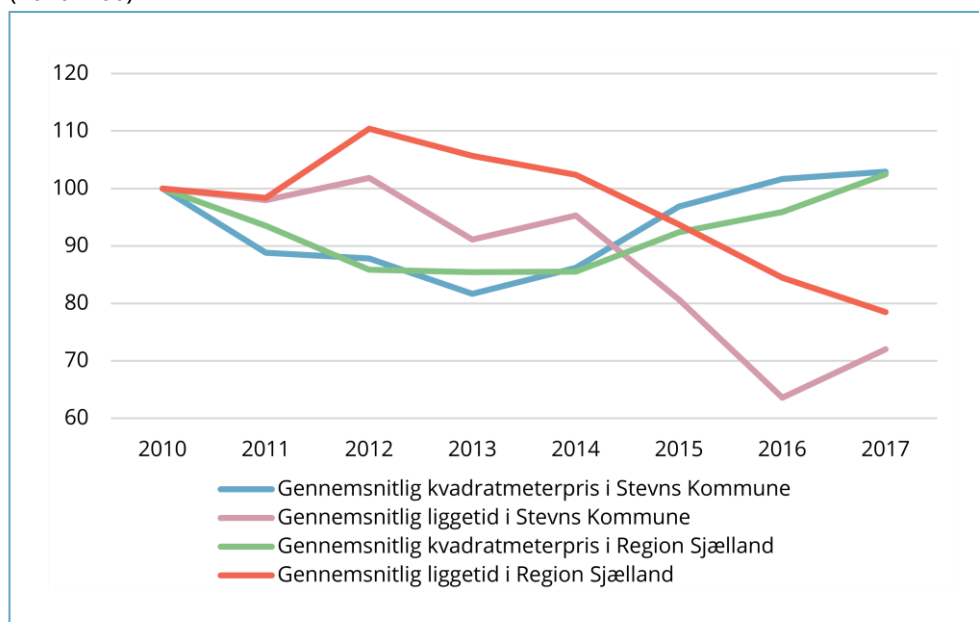
Antallet af pendlere til Stevns Kommune er siden 2010 steget med 11,3 pct., mens antallet som bor og arbejder i kommunen, er faldet med 5,8 pct. I hele perioden 2010-16 har der været flere borgere der pendlede ud af Stevns Kommune, end der var borgere der arbejdede i selve kommunen.

Halvdelen af Stevns Kommunes indpendlere, dvs. personer der pendler til kommunen, kom i 2016 fra Køge eller Faxe Kommune. En relativt høj andel af disse var ansat i bygge- og anlægsbranchen.

Antallet, der pendler til og fra Stevns, er bl.a. bestemt af antallet af flytninger. En vigtig faktor for valg af bolig er muligheden for at få et job inden for en rimelig afstand til hjemmet samt boligpriserne.

Figur 5.5 viser den gennemsnitlige kvadratmeterpris og liggetid som et indeks, der er sat til at være 100 i 2010. Udviklingen sammenlignes med gennemsnittet for Region Sjælland. Figuren viser, at udviklingen i Stevns på de to indikatorer har fulgt udviklingen i resten af regionen, idet den gennemsnitlige liggetid dog er faldet mere i Stevns Kommune end i resten af regionen. Den gennemsnitlige kvadratmeterpris faldt betydeligt i perioden 2010-13 for derefter at stige igen hvilket også var tilfældet for resten af regionen.

Figur 5.5 Udvikling i kvadratmeterpris, antal solgte boliger, gennemsnitlig liggetid (2010=100)

Kilde: Realkreditrådets boligstatistik.

Note: Den gennemsnitlige kvadratmeterpris og liggetid er baseret på solgte parcel og rækkehuse.

Siden 2012 er boligpriserne i København steget kraftigt. Denne udvikling har fået boligkøbere til at kigge mod Region Sjælland, som generelt har oplevet en stigning i efterspørgslen efter boliger⁵. Sammenholdes figur 5.1. og figur 5.5 ses det tydeligt, at kvadratmeterprisen i kommunen stiger i takt med at nettotilflytningen bliver positiv.

I Stevns har den gennemsnitlige liggetid for solgte parcel- og rækkehuse generelt været faldende siden 2012, skønt der fra 2016-17 skete en mindre stigning. Liggetiden er samlet faldet 77 dage fra 2012-17, svarende til 29 pct., hvilket er det samme fald som Region Sjælland. I 2017 var liggetiden marginalt lavere i Stevns Kommune end i Region Sjælland, med 186 dage mod 191 dage.

Den gennemsnitlige kvadratmeterpris for parcel- og rækkehuse i Stevns Kommune begyndte at stige i 2013, efter at have været faldende siden 2010. Fra 2013-17 var stigningen i kvadratmeterprisen på 26 pct., svarende til 2.170 kr. Fra 2013-14 oplevede kommunen en markant højere stigning i kvadratmeterprisen end i Region Sjælland som helhed, men blev i 2017 indhentet og ligger nu lidt lavere end regionsgennemsnittet. I 2017 var den gennemsnitlige kvadratmeterpris på 10.501 kr.

⁵ Nationalbanken (2016): "Regionale aspekter på boligmarkedet".

6 UDDANNELSE

69 pct. af de beskæftigede i Stevns Kommune har en kompetencegivende uddannelse. Det svarer i store træk til niveauet på regions- og landsplan. Heraf har 43 pct. af de beskæftigede en erhvervsfaglig uddannelse, hvilket er en del over landsgennemsnittet og lidt over regionsgennemsnittet.

Deltagelse i efter- og videreuddannelse er faldet fra 2010-17. I 2017 svarede antallet af kursister til 21 pct. af de 16-66-årige i befolkningen. På landsplan har der også været tilbagegang i antallet af kursister, og i 2017 er niveauet 23 pct. af de 16-66-årige.

6%

af de beskæftigede i Stevns Kommune har en lang videregående uddannelse.

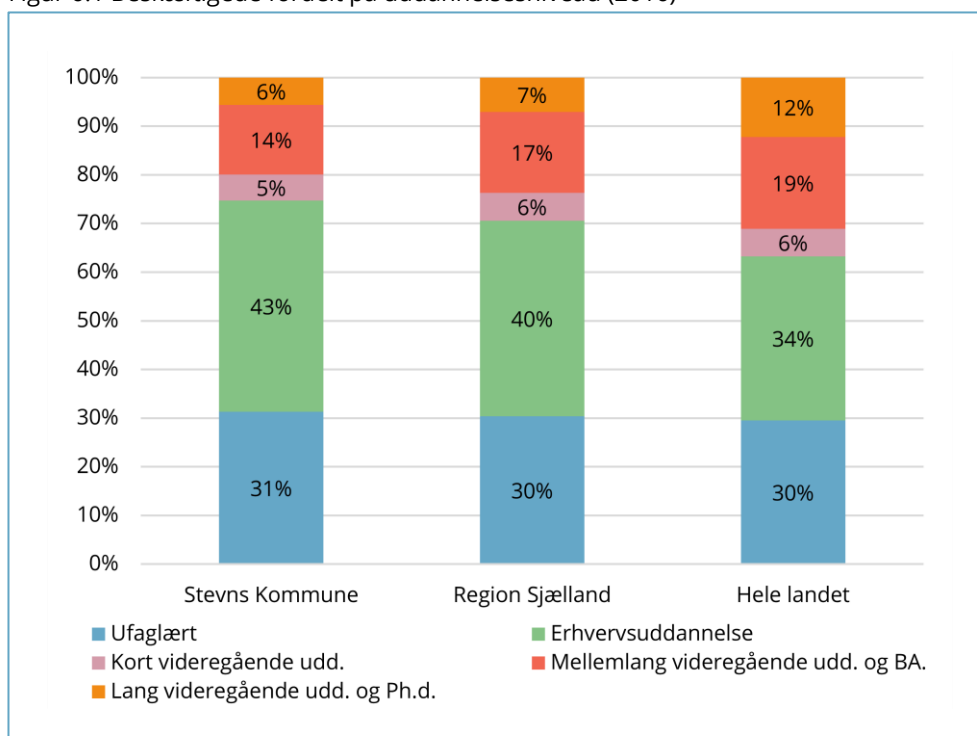
Deltagelse i voksen- og efteruddannelse svarer til **21%** af de 16-66-årige. Deltagelsen har været faldende og ligger under lands- og regionsgennemsnittet.

Arbejdsstyrkens uddannelsesniveau samt brugen af efter- og videreuddannelse spiller en vigtig rolle for produktiviteten og velstandsudviklingen i kommunen.

Figur 6.1 viser beskæftigelsen fordelt på forskellige uddannelseskategorier i 2016, idet uddannelsesniveauet i Stevns Kommune er sammenholdt med uddannelsesniveauet i Region Sjælland samt hele landet.

Der skelnes mellem ufaglært arbejdskraft, faglært arbejdskraft (som er personer med en erhvervsfaglig grunduddannelse) samt personer med en videregående uddannelse. Personer med en videregående uddannelse er i figuren opdelt efter personer med en kort, mellemlang eller lang uddannelse.

Figur 6.1 Beskæftigede fordelt på uddannelsesniveau (2016)

Kilde: Statistikbanken.

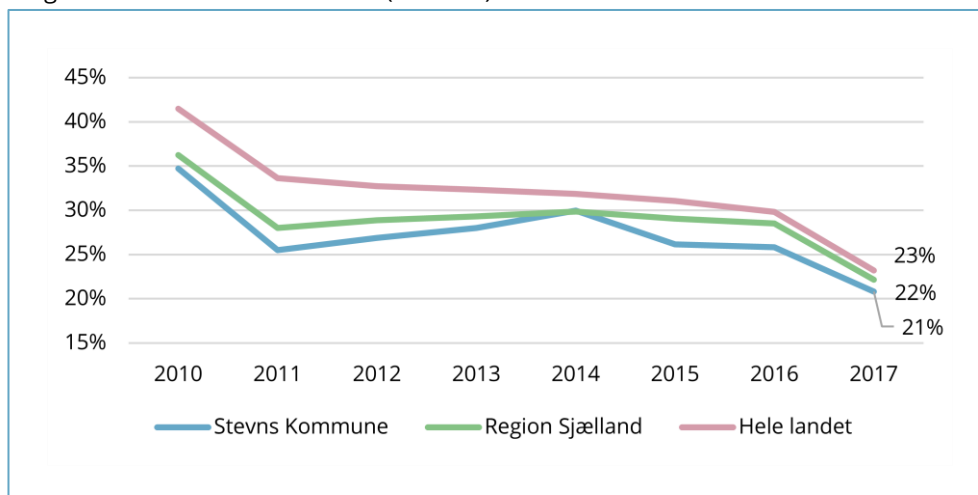
Uddannelsessammensætning blandt de beskæftigede i Stevns Kommune ligner i høj grad uddannelsessammensætningen i hele regionen. Der er dog en del flere med en erhvervsuddannelse og relativt færre med en mellemlang videregående uddannelse.

Omkring 31 pct. af arbejdsstyrken i Stevns er ufaglært, mens 43 pct. har en erhvervsuddannelse. De resterende 25 pct. har en videregående uddannelse (kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse).

Uddannelsesniveaueet i Stevns Kommune er ligeledes lavere sammenlignet med landsgennemsnittet. Færre i Stevns og Region Sjælland har en videregående uddannelse sammenlignet med hele landet, mens flere har en erhvervsuddannelse bag sig. I Stevns Kommune har 25 pct. en videregående uddannelse, mens det er 37 pct. for hele Danmark.

En væsentlig forudsætning for at imødekomme erhvervslivets efterspørgsel er arbejdsstyrkens kompetencer og muligheder for at omstille sig til nye krav og teknologier. Et vigtigt element til opkvalificering er arbejdsstyrkens deltagelse i voksen- og efteruddannelse. Figur 6.2 viser udviklingen i antal kursister, der deltager i voksen- og efteruddannelse i perioden 2010-17, som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år).

Figur 6.2 Kursister der har deltaget i voksen- og efteruddannelse, som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år)

Kilde: Statistikbanken.

Note: Tallene er opgjort som antal kursister ved voksen- og efteruddannelse.

Figur 6.2 viser, at antallet af kursister som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-66 år) er gået tilbage i Stevns Kommune. Andelen faldt fra 35 pct. i 2010 til 21 pct. i 2017, svarende til en nedgang på lidt godt 2.000 kursister. Størstedelen af faldet skete i 2010-11, hvilket formentlig skal ses i lyset af, at finanskrisen toppede i 2010, og at der generelt er en tendens til at gøre større brug af efteruddannelse i perioder med lavkonjunktur, hvor der er nedgang i produktion og efterspørgsel.

Niveaueet i Stevns Kommune har fulgt samme tendens som i regionen og resten af landet, men dog med en generelt lavere andel kursister i hele perioden.

7 SOCIOØKONOMISKE FORHOLD OG ERHVERVSINDKOMSTER

I Stevns Kommune er 50,1 pct. af befolkningen i arbejdsstyrken, hvilket er højere end gennemsnittet for regionen, som er 48,9 pct. Samtidig er andelen af arbejdsløse noget under landsgennemsnittet.

Den gennemsnitlige erhvervsindkomst pr. beskæftiget borger i Stevns Kommune var i 2017 på knap 315.000 kr., hvilket er lidt lavere end landsgennemsnittet.

Der har været en pæn fremgang i erhvervsindkomsten i Stevns Kommune de seneste år. Den gennemsnitlige vækst har været godt 5 pct., hvilket er højere end på regions- og landsplan.

4,8%

af personerne i arbejdsstyrken er selvstændige i Stevns Kommune. I Region Sjælland er det 3,5 pct.

Den gennemsnitlige erhvervsindkomst er øget **5%** i perioden 2015-17. Det er på niveau med landsgennemsnittet, men over gennemsnittet i Region Sjælland.

Indbyggernes tilknytning til arbejdsmarkedet og eventuelle beskæftigelse giver indsigt i borgernes generelle færdigheder og levevilkår. Der skelnes mellem personer i arbejdsstyrken, som står til rådighed for arbejdsmarkedet, og personer uden for arbejdsstyrken.

Tabel 7.1 viser befolkningens socioøkonomiske status i Stevns Kommune i 2016. Personer i arbejdsstyrken kan enten være i beskæftigelse som selvstændig eller lønmodtager. Der skelnes desuden i tabellen mellem personer, der er uden for arbejdsstyrken i den erhvervsaktive alder (16-64 år), og øvrige personer som er under 16 år eller over 64 år. For at vurdere fordelingen i Stevns sammenlignes der i tabellen med Region Sjælland og hele landet.

Tabel 7.1 Befolkningens socioøkonomiske status (2016)

	Stevns Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Personer i arbejdsstyrken:			
Selvstændige	4,8%	3,5%	3,3%
Lønmodtagere	43,9%	43,7%	45,5%
Arbejdsløse	1,4%	1,7%	1,7%
Personer uden for arbejdsstyrken:			
Personer i den erhvervsaktive alder (16-64 år)	15,4%	16,9%	17,1%
Heraf personer under uddannelse i den erhvervsaktive alder (16-64 år)	3,0%	4,1%	5,0%
Øvrige personer uden for arbejdsstyrken (under 16 år eller over 64 år)	34,4%	34,2%	32,4%

Kilde: Statistikbanken.

I Stevns Kommune var der i 4. kvartal 2016 knap 22.450 indbyggere. Af disse var ca. halvdelen i arbejdsstyrken, godt 11.250 personer, mens ca. 11.200 personer var uden for arbejdsstyrken, hvoraf knap 700 var under uddannelse. Andelen af personer i arbejdsstyrken i Stevns Kommune er således 50,1 pct., hvilket er lidt højere end regionsgennemsnittet på 48,9 pct., men lidt lavere end for hele landet.

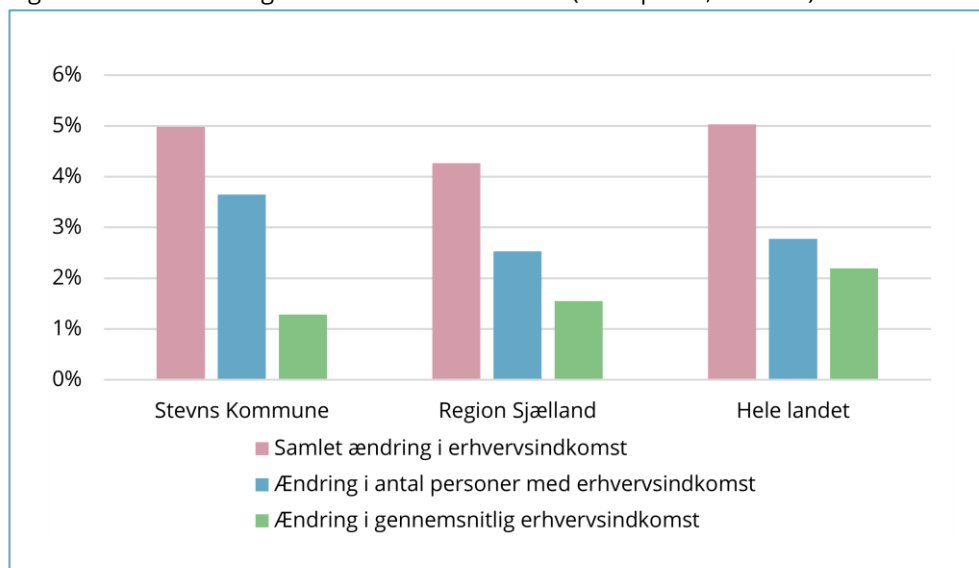
Andelen af selvstændige i Stevns Kommune er markant højere end regions- og landsgennemsnittet og andelen af arbejdsløse er noget lavere end både Region Sjælland og hele Danmark.

Andelen af personer uden for arbejdsstyrken i den erhvervsaktive alder, samt andelen af personer uden for den erhvervsaktive alder, er på hhv. 15,4 pct. og 34,4 pct.

Den gennemsnitlige erhvervsindkomst pr. beskæftiget borger i Stevns Kommune var i 2017 på knap 315.000 kr., hvilket er lavere end regions- og landsgennemsnittet. I 2017 var den gennemsnitlige erhvervsindkomst på landsplan næsten 319.000 kr. Figur 7.1 viser den gennemsnitlige vækst i erhvervsindkomst i Stevns Kommune sammenlignet med regionen og hele landet. Væksten er beregnet over perioden 2015-17.

Ændringer i erhvervsindkomst kan skyldes to faktorer. For det første kan ændringer i erhvervsindkomst skyldes ændringer i antallet af personer med erhvervsindkomst. For det andet, kan ændringer i erhvervsindkomst skyldes ændringer i den gennemsnitlige erhvervsindkomst. Figur 7.1 viser både den samlede, gennemsnitlige vækst i erhvervsindkomst og væksten i de to underliggende forklaringsfaktorer.

Figur 7.1 Gennemsnitlig vækst i erhvervsindkomst (faste priser, 2015-17)

Kilde: Statistikbanken.

Fra 2015-17 steg den samlede erhvervsindkomst i Stevns Kommune med 5,0 pct. Det er primært et øget antal personer med erhvervsindkomst med en stigning på 3,6 pct., som ligger bag den samlede stigning, men også den gennemsnitlige erhvervsindkomst steg med 1,3 pct. Væksten i erhvervsindkomst i Stevns var større end væksten i Region Sjælland, men på niveau med væksten i erhvervsindkomst på landsplan.

8 BRUG AF ERHVERVS- FREMME

Virksomhedernes brug af erhvervsfremme viser andelen af virksomheder i kommunen, der har benyttet forskellige typer af regionale og nationale erhvervsfremmetilbud.

I Stevns Kommune har 4,4 pct. af virksomhederne benyttet regionale eller nationale erhvervsfremmetilbud. Det er en noget højere andel end på regions- og landsplan.

Den mere udbredte brug af erhvervsfremme kan primært tilskrives en relativ udbredt brug af vækstkortlægning i Væksthuset.

3,8% har benyttet vækstkortlægning i Væksthuset.

53 af virksomhederne i Stevns Kommune har benyttet mindst ét erhvervsfremmetilbud.

Dette kapitel har fokus på de lokale virksomheders brug af regionale og nationale erhvervsfremmetilbud. Adgangen til erhvervsfremmetilbud er et vigtigt, lokalt rammevilkår, og mange kommuner tilbyder lokal erhvervsservice, der bl.a. kan sikre de lokale virksomheder nem og effektiv indgang til relevante, regionale og nationale erhvervsfremmetilbud.

Der kan være stor lokal variation i virksomhedernes brug af offentligt støttede erhvervsfremmetilbud. Tabel 8.1 viser andelen af virksomheder, der har benyttet forskellige typer af erhvervsfremmetilbud. Tabellen viser, om virksomhederne i Stevns Kommune udnytter mulighederne i erhvervsfremmesystemet i samme omfang som i regionen og på landsplan.

Tabel 8.1 Antal og andel brugere af regional og national erhvervsfremme (2015-17)

	Antal brugere i Stevns	Brugere i pct. af virksomhedsbestanden		
		Stevns Kommune	Region Sjælland	Hele landet
Vækstkortlægning i Væksthuset	46	3,8%	1,7%	1,8%
Eksportrådet	2	0,2%	0,6%	1,2%
Nationale innovationsfremmeordninger	2	0,2%	0,3%	0,6%
Strukturfondsprogrammer	13	1,1%	1,8%	1,5%
Mindst en af ovenstående	53	4,4%	3,4%	4,1%

Kilde: Brugen af regional og national erhvervsfremme er baseret på brugeroplysninger fra Væksthusstatistikken, InnovationDanmark databasen, statistik over deltagelse i strukturfondsprojekter og Eksportrådets kundedatabase for perioden 2015-17.

Note: Nationale innovationsfremmeordninger omfatter Grand Solutions, Industrial Researcher og InnoBooster. Kommunens virksomheder omfatter private virksomheder med en årlig omsætning, der svarer til mindst et årsværk. Det skal understreges, at langt fra alle virksomheder er i målgruppen for de pågældende aktiviteter. Men tabellen giver et billede af, hvor meget erhvervslivet i kommunen samlet gør brug af aktiviteterne sammenlignet med resten af landet. Bemærk at Vækstfonden er ikke omfattet af tabellen.

I perioden 2015-17 brugte 53 af Stevns' virksomheder mindst ét erhvervsfremme tilbud. Det svarer til, at 4,4 pct. af de private virksomheder benyttede mindst ét tilbud i løbet af den treårige periode. Andelen af brugere er i Stevns Kommune højere end i Region Sjælland og på landsplan.

Den høje andel kan tilskrives, at relativt mange af kommunens virksomheder har benyttet tilbud om vækst kortlægning i Væksthuset. Det har i alt 3,8 pct. af virksomhederne, mens den tilsvarende andel var hhv. 1,7 pct. i Region Sjælland og 1,8 pct. på landsplan.

Til gengæld har en relativ mindre andel af virksomhederne i Stevns Kommune benyttet øvrige erhvervsfremmetilbud i form af strukturfondsprogrammer, Eksportrådet og nationale innovationsordninger, som omfatter Innovations Fondens programmer (Grand Solutions, Industrial Researcher og InnoBooster). Andelen der har benyttet disse erhvervsfremmeordninger, er under niveauet for både Region Sjælland og gennemsnittet for hele Danmark.

9 HVEM TRÆKKER VÆKSTEN?

I perioden 2012-17 er beskæftigelsen i Stevns Kommune øget med, hvad der svarer til 241 fuldtidsårsværk. Det er særligt virksomheder med 20+ ansatte, som tegner sig for et stigende antal fuldtidsbeskæftigede.

Iværksætterne spiller også en central rolle for beskæftigelsen. Virksomheder, der er etableret efter 2010, tegner sig i 2017 for lidt over 300 fuldtidsårsværk.

I Stevns Kommune var beskæftigelsesfremgangen både trukket af de lokalt og internationalt konkurrerende erhverv. Mest markant var fremgangen inden for lokalt konkurrerende erhverv, der steg med hele 6,1 pct. i perioden 2012-17.

Virksomheder etableret efter 2010 tegner sig for mere end **300** fuldtidsjobs i Stevns Kommune.

Beskæftigede i virksomheder med 20+ ansatte er øget med **260** fuldtidsårsværk fra 2012-17.

I dette kapitel ses der nærmere på, hvem der trækker væksten i Stevns Kommune. Kapitellet giver dybere indsigt i de virksomheder og brancher, som skaber mange nye arbejdspladser. Analyserne skal skabe dybere forståelse af kommunens samlede erhvervspræstationer og dermed sikre et godt grundlag for prioriteringerne i den lokale erhvervs politik.

Tabel 9.1 viser fordelingen i antal fuldtidsjobs på virksomhedsstørrelser for årene 2012, 2015 samt 2017. Desuden viser tabellen den absolutte vækst i antal fuldtidsjobs for perioden 2012-17.

Tabel 9.1 Antal fuldtidsjobs, fordelt på virksomhedsstørrelser

	2012	2015	2017	Vækst i antal fuldtidsjobs 2012-17
0,5-1 årsværk	805	775	802	-3
2-9 årsværk	1.216	1.217	1.221	5
10-19 årsværk	587	544	560	-27
+20 årsværk	353	470	613	260
Uden fysisk arbejdssted	122	136	128	6
I alt	3.083	3.143	3.324	241

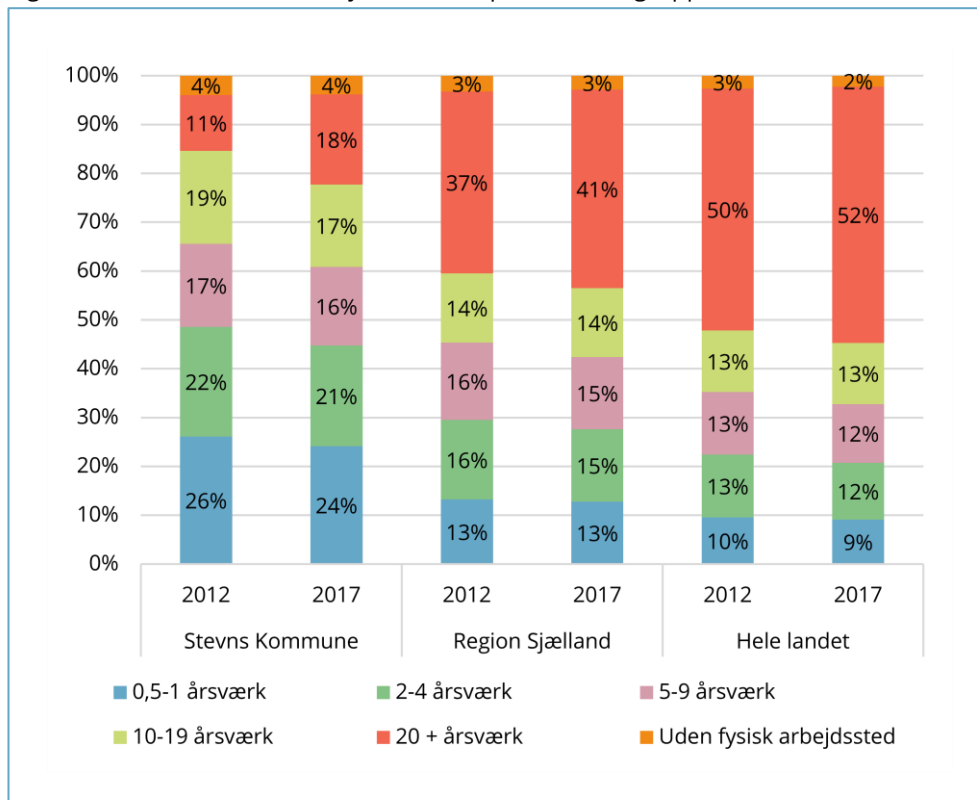
Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel). Note: Bemærk at kategorierne '20-49 årsværk' og '50+ årsværk' er slået sammen af diskretionshensyn.

Det samlede antal fuldtidsjobs i Stevns Kommune er steget med 241 årsværk fra 2012-17. Lidt over en tredjedel af alle fuldtidsårsværk i Stevns er beskæftiget i mindre virksomheder med 2-9 fuldtidsansatte personer. Det er imidlertid også denne virksomhedsgruppe, som har haft den mindste absolutte vækst i antallet af fuldtidsjobs i perioden 2012-17.

Virksomhederne med over 10 fuldtidsansatte beskæftiger relativt færre årsværk sammenlignet med de mindre virksomheder i Stevns Kommune. De store virksomheder med over 10 fuldtidsansatte oplevede imidlertid den største vækst fra 2012-17. I 2012 beskæftigede de 940 årsværk, mens dette tal steg til 1.173 årsværk i 2017. Det svarer til en stigning på 25 pct. eller 233 årsværk.

Figur 9.1 viser vækst i andel fuldtidsjobs, fordelt på størrelsesgrupper for hhv. Stevns Kommune, regionen og hele landet.

Figur 9.1 Vækst i andel fuldtidsjobs, fordelt på størrelsesgrupper

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Note: Bemærk at kategorierne '20-49 årsværk' og '50+ årsværk' er slået sammen af diskretionshensyn.

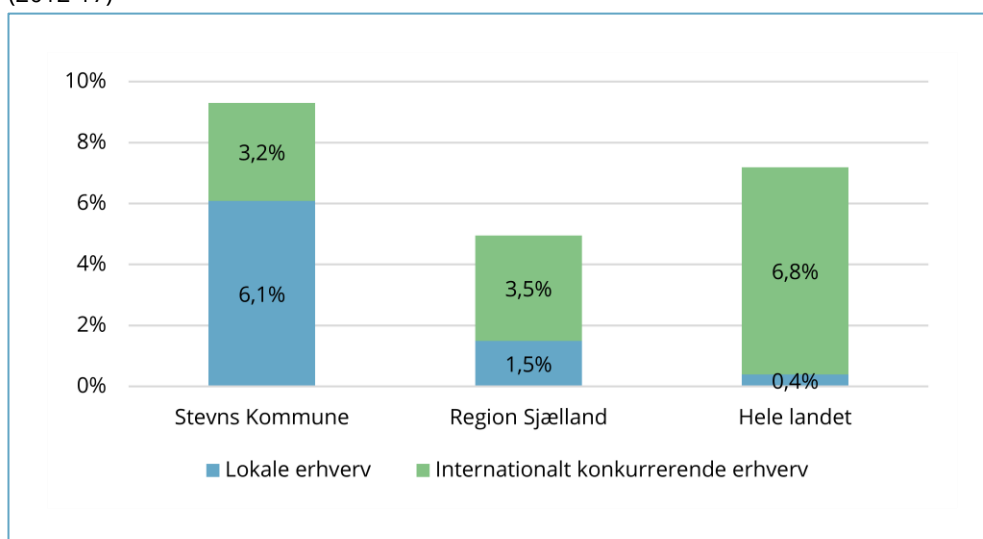
I 2017 var 61 pct. af alle fuldtidsjobs beskæftiget i mindre virksomheder med under 10 fuldtidsansatte personer. Den største andel (24 pct.) var beskæftiget i virksomheder med 0,5-1 fuldtidsansatte personer, hvilket er over dobbelt så meget som niveauet for hele landet.

Generelt har der været en fremgang i antallet af årsværk beskæftiget i virksomheder med 20 fuldtidsansatte eller mere. I 2017 beskæftigede virksomhederne 18 pct. af alle årsværk i Stevns mod 11 pct. i 2012. Samme tendens gør sig gældende for regionen som helhed og på landsplan.

Figur 9.2 viser vækst i fuldtidsjobs for perioden 2012-17, fordelt på lokalt og internationalt konkurrerende erhverv. Væksten i fuldtidsjobs i Stevns Kommune er sammenholdt med Region Sjælland og hele landet.

Internationalt konkurrerende erhverv består af brancher med stor direkte eller indirekte eksport samt af virksomheder inden for lokalt orienterede erhverv, som har erfaring med eksport.⁶

Figur 9.2 Vækst i fuldtidsjobs fordelt på lokale og internationalt konkurrerende erhverv (2012-17)

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Der har været en relativ større vækst i antallet af fuldtidsjobs i Stevns Kommune sammenlignet med Region Sjælland og hele landet. Fra 2012-17 steg antallet af fuldtidsjobs med 9,3 pct. i Stevns Kommune.

På landsplan er væksten i antallet af fuldtidsbeskæftigede personer primært drevet af virksomheder tilhørende internationalt konkurrerende erhverv. Fra 2012-17 steg antallet af fuldtidsjobs i internationalt konkurrerende erhverv med 6,8 pct., mens antallet af fuldtidsjobs i lokale erhverv steg med 0,4 pct.

I Stevns Kommune er væksten i fuldtidsjobs både drevet af virksomheder i lokalt konkurrerende erhverv, som fx detailhandel og byggeri, samt virksomheder inden for internationalt konkurrerende erhverv, som fx fremstillingsvirksomheder. Fuldtidsbeskæftigelsen steg dog markant for fuldtidsjobs i lokalt konkurrerende erhverv. Gruppen steg hele 6,1

⁶ Se metodekapitel i IRIS Group (2015) "Det Midtjyske Vækstlag" for en uddybning af afgrænsningen af internationalt orienterede erhverv.

pct., hvilket er langt over niveauet for Region Sjælland og hele landet. Væksten i fuldtidsjobs for internationalt konkurrerende erhverv i Stevns fulgte niveauet for Region Sjælland, men ligger langt under niveauet på landsplan.

Tabel 9.3 viser de største virksomheder i Stevns Kommune, deres branchetilhørsforhold, antal ansatte samt antal fuldtidsjobs. Grundet diskretionshensyn er antal fuldtidsjobs og antal ansatte angivet som intervaller.

Tabel 9.2 De største virksomheder (2017)

Virksomhed	Branche	Antal fuldtidsårsværk	Antal ansatte
De Forenede Dampvaskerier A/S	Andre serviceydelser	50-99	50-99
Lokalbus A/S	Transport og godshåndtering	20-49	50-99
Jan Nielsen A/S	Bygge- og anlæg	20-49	20-49
Dk-Miljø A/S	Engroshandel	20-49	20-49
Knud Freitag. Frøslev ApS	Bygge- og anlæg	20-49	20-49
Stevns Apotek V/Mads Middelboe	Detailhandel	20-49	20-49
Ingleby Farms og Forests ApS	Virksomhedsrådgivning	20-49	20-49
Flemming Schrøder A/S	Bygge- og anlæg	20-49	20-49
Højager Belysning A/S	Engroshandel	20-49	20-49
Omya A/S Stevns Kridtbrud	Råstofindvinding	20-49	20-49
Pk Chemicals Hårlev	Industri	20-49	20-49
Superbrugsen Hårlev	Detailhandel	20-49	20-49
Vognmand Lars Larsen ApS	Transport og godshåndtering	20-49	20-49
Dlf Seeds A/S	Landbrug og gartneri	20-49	20-49

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Den største virksomhed i Stevns Kommune er De Forenede Dampvaskerier A/S, som beskæftiger 50-99 ansatte, svarende til 50-99 fuldtidsårsværk. De øvrige større virksomheder på listen ligger alle i størrelsesgruppen, der beskæftiger mellem 20-49 årsværk.

Tabel 9.3 viser udviklingen i antal fuldtidsjobs skabt af iværksættervirksomheder etableret i hhv. 2010-11, 2012-13 samt 2014-15. Den procentuelle vækst i antal fuldtidsjobs skabt i kommunen over perioden 2012-17 sammenholdes desuden med jobvæksten i Region Sjælland og hele landet.

Tabel 9.3 Udvikling i antal fuldtidsjobs skabt af iværksættervirksomheder

	Iværksættervirksomheder etableret i 2010-11	Iværksættervirksomheder etableret i 2012-13	Iværksættervirksomheder etableret i 2014-15
2011	63		
2013	115	65	
2015	91	53	73
2017	81	104	118

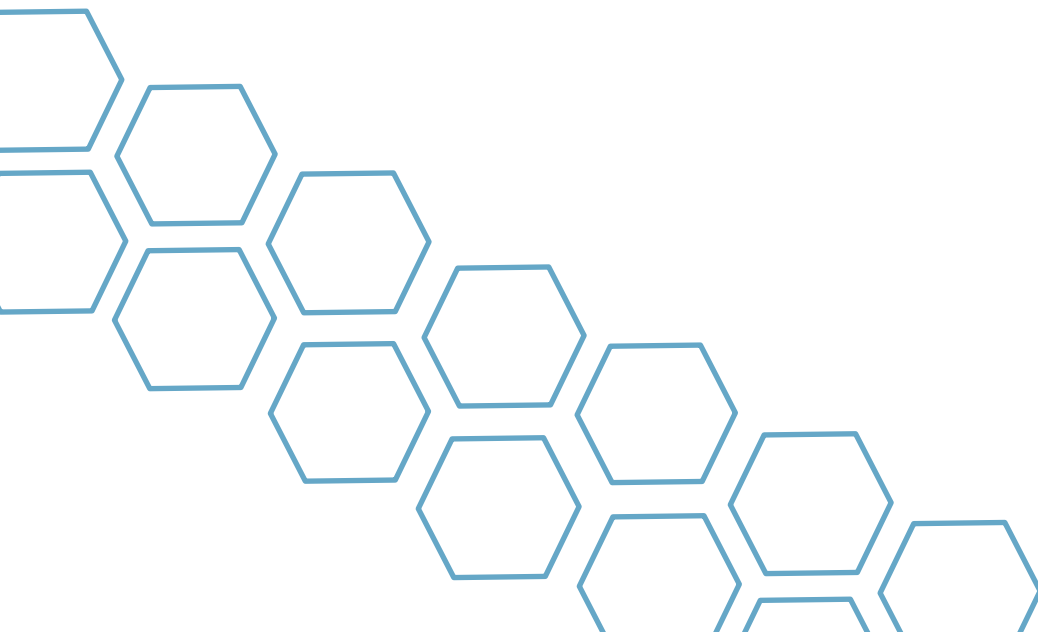
Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel).

Der blev i alt skabt 666 virksomheder i perioden fra 2010-15, hvoraf 52 pct. fortsat eksisterede i 2017.

I 2010-11 blev der etableret 247 virksomheder. I 2011 havde disse virksomheder skabt 63 fuldtidsårsværk, og i 2013 havde de skabt 115 jobs. I de efterfølgende år er antallet af disse iværksættere gået tilbage som følge af, at en del virksomheder ikke har vist sig levedygtige og/eller har været nødt til at reducere i medarbejderstaben.

I 2012-13 blev der etableret 191 virksomheder, hvoraf 50,2 pct. – eller 96 virksomheder – fortsat eksisterede i 2017. Antallet af fuldtidsårsværk for iværksættervirksomhederne etableret i 2012-13 har været stigende, og i 2017 beskæftigede de 191 virksomheder, hvad der svarer til 104 fuldtidsansatte. I perioden 2013-17 steg jobskabelsen således hos iværksættervirksomheder etableret i 2012-13 med 60 pct. Dette er en markant stigning sammenlignet med Region Sjælland og hele landet, hvor jobskabelsen steg hhv. 25 pct. og 24 pct. i perioden 2013-17.

I alt tegnede virksomheder etableret efter 2010 sig for godt 300 fuldtidsbeskæftigede i 2017 i Stevns Kommune.

Bilag

Erhvervsspecialisering og udvikling i beskæftigelsen (2010-17)

Branche	Specialiserings-grad 2017	Ændring i specialiserings-grad 2010-17	Antal årsværk 2017
Landbrug, skovbrug og fiskeri	3,02	-0,47	370
Bygge & anlæg	2,12	-0,35	658
Undervisning	1,81	0,55	136
Andre serviceydelse mv.	1,80	0,39	168
Råstof, energi og forsyning mv.	1,40	0,00	46
Transport	1,38	0,25	251
Operationel service	1,28	0,28	296
Sundhedsvæsen	1,12	0,24	88
Ejendomshandel og udlejning	1,08	0,00	93
Hoteller og restauranter	0,97	-0,04	140
Metalindustri	0,96	-0,23	72
Detailhandel	0,94	-0,08	351
Private velfærdsinstitutioner	0,94	0,03	65
Møbel og anden industri mv.	0,85	-0,11	49
Rådgivning, forskning og udvikling	0,73	0,08	157
Kultur og fritid	0,72	-0,50	38
Reklame og øvrig erhvervsservice	0,63	0,07	38
Levnedsmiddelindustri	0,50	0,40	46
Engroshandel	0,47	0,03	142
Tekstil, træ og papirindustri mv.	0,41	0,09	19
Tele, IT og information	0,35	0,02	49
Forlag, tv og radio	0,26	0,04	12
Elektronikindustri	0,22	0,11	11
Farma og kemisk industri, mv.	0,12	-0,19	15
Maskin- og transportmiddelindustri	0,12	0,03	14
Finansiering og forsikring	0,02	-0,21	3
Uoplyst aktivitet	0,00	0,00	0

IRIS GROUP

JORCKS PASSAGE 1B, 4. SAL | DK-1162 KØBENHAVN K
IRISGROUP@IRISGROUP.DK | WWW.IRISGROUP.DK